

ANÀLISI DE LA REALITAT SOCIAL DELS JOVES DE BALEARS

Govern de les Illes Balears

BLOC I

A continuació oferim un extracte de l'informe "Anàlisi de la realitat social dels joves de Balears", realitzat per Sigma Dos per encàrrec de la Direcció General de Joventut del Govern de les Illes Balears l'any 2005.

Degut a l'extensió de l'estudi, nosaltres només oferirem els capítols que hem considerat més rellevants. Podeu accedir a l'estudi complet a la web <http://infojove.caib.es/plaestrategic.htm#estudi>.

En aquest document, que es complementa amb els estudis nº60, 62 i 63, hi trobareu els capítols dedicats a la convivència dels joves i les seves relacions de parella.

CAPÍTOL 2

JOVENTUT

II. AMB QUI CONVIUEN I ON VIUEN ELS JOVES DE LES ILLES BALEARS

En aquest capítol s'analitzarà la composició que tenen les famílies de les persones joves; la permanència i sortida del domicili de la família d'origen, i les preferències dels joves respecte al lloc de residència. És a dir, les condicions de vida en què viuen els joves de les Illes Balears.

Actualment, les circumstàncies en què viuen els joves accentuen les contradiccions i ambivalències. D'una banda, preferirien viure en una casa pròpia i no obstant això, la gran majoria viu amb els pares, i de l'altra, i malgrat que l'elecció individual de determinats passos dins del procés de transició depèn de la iniciativa del jove, els riscos no només procedeixen de les eleccions més o menys encertades dels joves, sinó que també vénen de les condicions de la vida, produïdes al seu torn pels canvis i les transformacions en l'economia i el mercat de treball.

Una proporció important dels joves més grans (un 41.4% dels homes de 25 a 29 anys i un 29.4% de les dones d'aquestes edats), davant la necessitat de prendre decisions, opta per la permanència a casa dels pares. Però això hauria de ser entès com una estratègia, és a dir, aprofiten l'estada per guanyar diners realitzant treballs esporàdics, continuar i/o ampliar la seva formació, estalviar per anar preparant la seva independència, etc. D'aquesta forma trien allargar la fase d'estada a casa que els permetrà millorar les seves opcions, ja que les condicions de vida no els permeten triar el que de veritat prefereixen, és a dir, viure amb major independència o autonomia en la seva pròpia llar.

No obstant això, es pot dir que la joventut de les Illes Balears està aconseguint l'esmentada independència en major mesura i abans que la joventut espanyola.

Ara bé, l'allargament de l'estada dels joves a casa dels seus pares també és conseqüència dels esforços que fan els pares per ajudar els seus fills i donar-los suport, a fi que el dia que decideixin sortir de casa puguin fer-ho amb major possibilitat d'èxit, tal com es reconeix en la fase qualitativa d'aquesta investigació on, d'altra banda, existeixen joves que allarguen la seva estada a casa per ajudar físicament o econòmicament els seus pares.

Els models actuals de relació pares-fills no fan necessària la independència ràpida dels fills, sinó que aquesta ve motivada fonamentalment per la necessitat de formar la seva pròpia llar i/o família i per l'adquisició d'independència econòmica. L'autonomia dins de la llar s'aconsegueix a través de "pactes" entre pares i fills (horaris, ajudes econòmiques...) que fan que els joves vagin adquirint cada vegada majors graus de l'autonomia que desitgen.

Pràcticament la totalitat dels joves de les Illes Balears, de la mateixa manera que els de la resta d'Espanya, viuen acompanyats d'una o més persones (95.4%), davant un 4.5% que viu sol, percentatge similar a l'obtingut en l'IJE 2004 (4.1%) i al que es va obtenir el 1997 en el "Estudi Joves Illes Balears", dels quals, al llarg d'aquest estudi, com s'ha comentat, es faran contínues referències.

El percentatge de joves que viuen sols és més gran entre els homes (5.1%); els que tenen entre 25 i 29 anys (6.9%); els que resideixen a les illes d'Eivissa-Formentera (8.9%) i Menorca (6.9%), i els que actualment es dediquen únicament a treballar (7.9%).

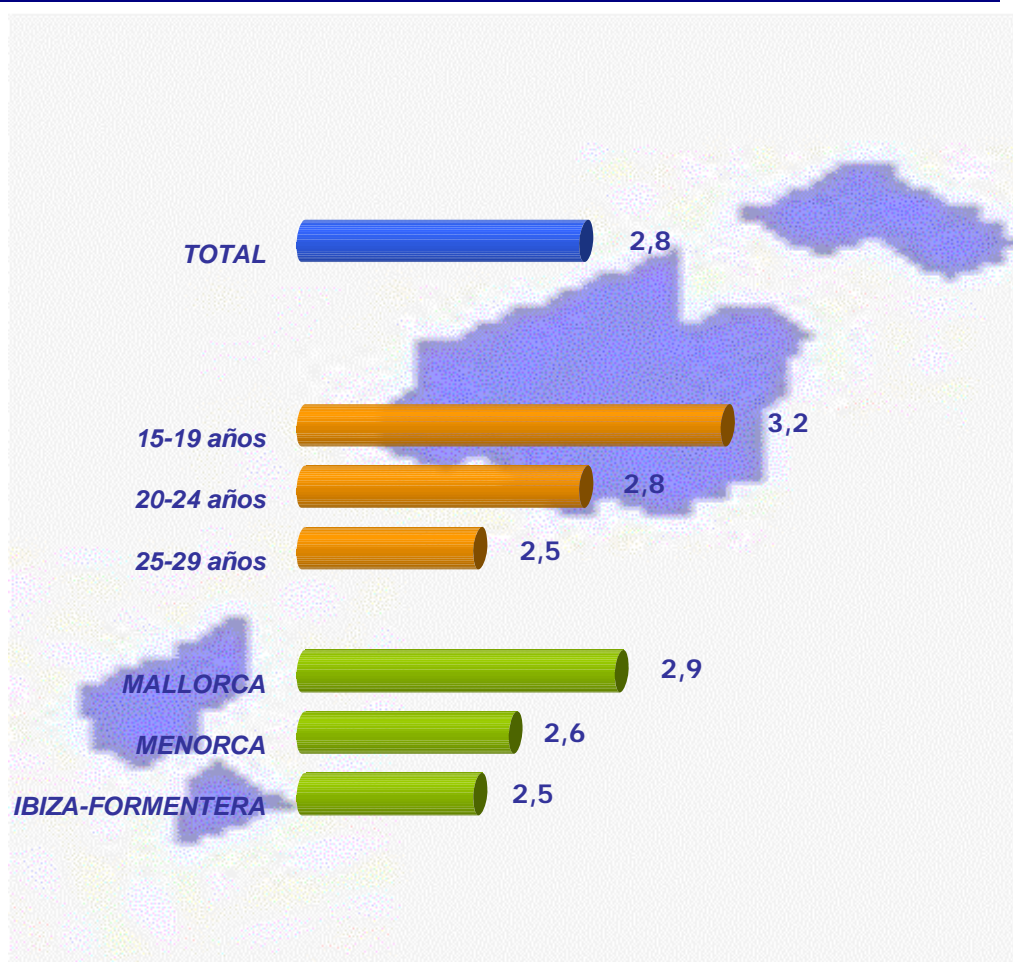
<i>Vius sol o acompanyat d'altres persones la major part de l'any?</i>		
	Balears %	IJE 2004 %
<i>Sol.....</i>	4.5	4.1
<i>Acompanyat d'una o més persones</i>	95.4	95.9
<i>No contesta.....</i>	0.1	0.0

Sense comptar el jove o la jove, la mida mitjana que tenen les unitats de convivència, entre els que conviuen amb altres persones (95.4%), és de 2.8 membres, mitjana similar a l'obtinguda a escala nacional (2.9).

<i>Sense comptar-te tu, amb quantes persones convius en total la major part de l'any?</i>		
<i>(Base: aquells que viuen acompanyats d'una o més persones)</i>		
	Balears (Base: 95.4%) %	IJE 2004 (Base: 95.9%) %
<i>Una</i>	13.9	14.6
<i>Dues.....</i>	25.9	23.0
<i>Tres.....</i>	27.8	33.1
<i>Quatre</i>	18.6	16.9
<i>Cinc</i>	4.6	6.0
<i>Sis.....</i>	1.0	2.2
<i>Set o més.....</i>	1.3	1.3
<i>N.C.</i>	6.9	2.8
MITJANA	2.8	2.9

La mida del nucli familiar és més gran entre els joves de 15 a 19 anys (3.2 membres) i els que viuen a l'illa de Mallorca (2.9).

**Sense comptar-te tu, amb quantes persones
convius en total la major part de l'any?
(Base: 95.4% del total)**

La modalitat de convivència més freqüent continua sent la tradicional: en la companyia dels dos progenitors i amb un o més germans (35.3%).

Conviu amb el seu cònjuge o parella un 28.1%, percentatge significativament més gran del que s'obté a escala nacional (19.6%) i que a les Balears és més alt entre les dones (33.5%); els joves de 25 a 29 anys (50.7%); els residents a Palma de Mallorca (31.0%); els que només treballen (41.5%), i els que estan en atur (35.3%); així com els que viuen en famílies amb ingressos prop de la mitjana (1.000 € mensuals) (38.0%) i molt superiors a la mitjana (34.1%).

També a les Illes Balears és més gran la proporció de joves que viuen amb els seus fills o filles que a escala nacional (12.9% davant el 8.9%).

En global, el 68.4% viu amb la família d'origen; un 21.6% viu amb la família pròpia, i un 9.4% viu sense família.

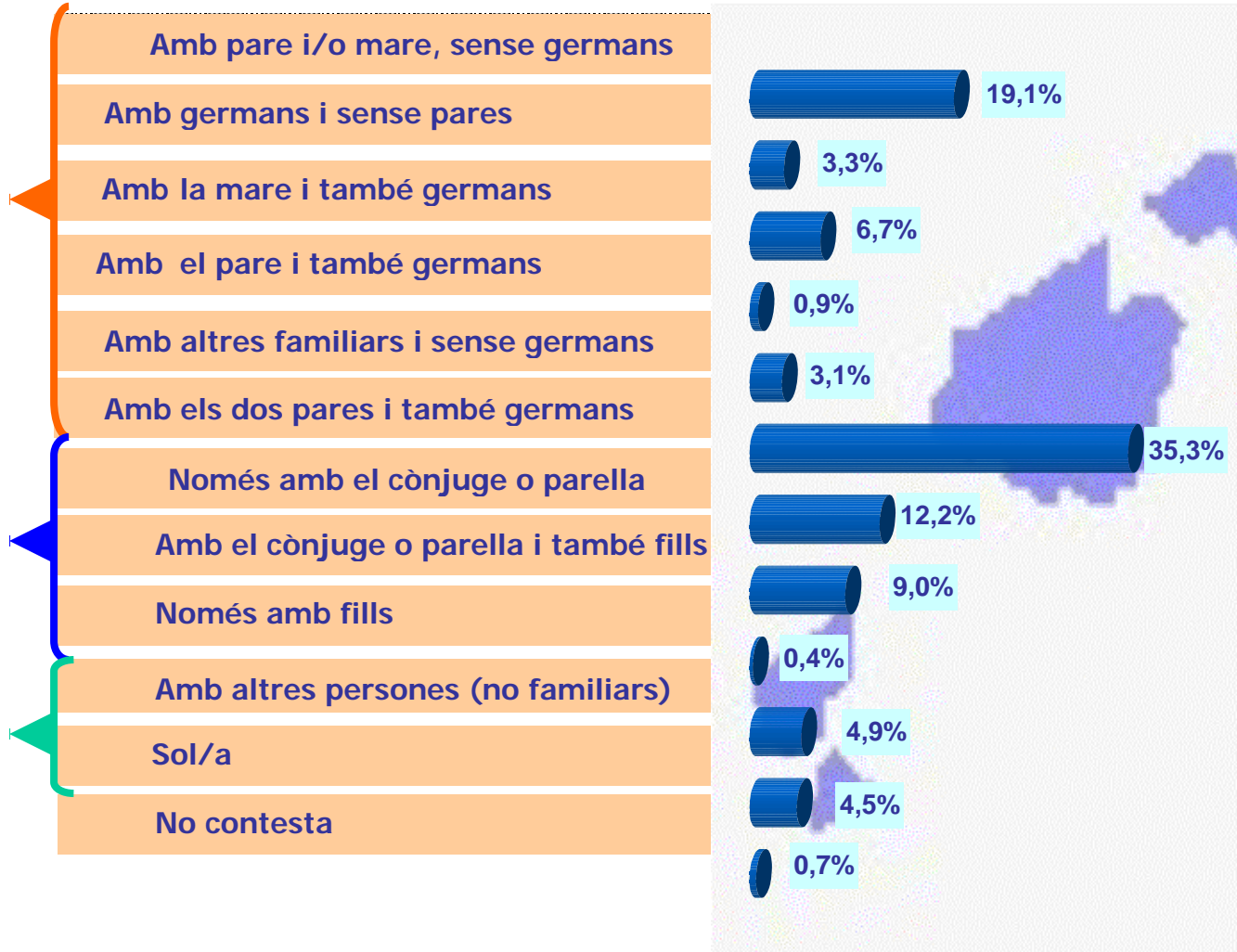
Aquesta o aquestes persones són...?		
<i>(Base: els que viuen acompanyats d'una o més persones)</i>		
<i>(Resposta múltiple)</i>		
	Balears <i>(Base: 95.4%)</i> %	IJE 2004 <i>(Base: 95.9%)</i> %
<i>El meu pare</i>	53.4	60.5
<i>La meua mare</i>	62.8	69.6
<i>Sogre/a</i>	1.4	0.6
<i>Cònjuge/parella</i>	28.1	19.6
<i>Fill/a</i>	12.9	8.9
<i>Cunyat/ada</i>	1.6	1.2
<i>Germana/es més gran/s que jo</i>	14.2	17.6
<i>Germana/es més petita/es que jo</i>	17.4	19.1
<i>Germà/ans més gran/s que jo</i>	11.6	14.4
<i>Germà/ans més petit/s que jo</i>	15.3	16.5
<i>Avi/Àvia/Avis</i>	4.9	6.9
<i>Altres parents</i>	4.5	3.6
<i>Altres persones no emparentades</i>	7.2	7.8
<i>No contesta</i>	0.6	1.0

ESTRUCTURA DE LA LLAR

FAMÍLIA D'ORIGEN

FAMÍLIA PRÒPIA

SENSE

Respecte a l'Estudi Sociològic sobre els joves de les Illes Balears 1997" —si bé la pregunta no va ser exactament la mateixa—, el més destacable és que en l'actualitat el percentatge dels que viuen en parella ha augmentat (un 17.6% el 1997 i un 21.2% actualment). Això es deu a l'augment dels que viuen només amb la seva parella (12.2% davant el 8.5% de 1997), ja que el percentatge dels que conviuen, a més de la seva parella, amb fills, és similar (9.0% davant el 9.1% de 1997).

Per contra, la proporció de joves que conviuen amb els seus pares ha disminuït respecte de fa vuit anys en 5.2 punts; ha passat del 67.6% de 1997 al 62.0% actual.

Segons aquests resultats s'observa que les composicions familiars estan canviant de manera progressiva entre la joventut espanyola, i més entre la de les Illes Balears. Sortir de la llar d'origen per viure sols o amb un projecte de parella i de família comença a ser una opció per a un major nombre de joves a les Illes Balears, malgrat que la forma de convivència majoritària segueixi sent amb els pares.

En conseqüència, la majoria dels joves de les Illes Balears passa la seva joventut a la casa dels seus pares o dels que fan e pares (61.2%). Però si prenem com a comparació els últims informes de Joventut, el nombre de joves entre 15 i 29 anys que ja no viuen amb els seus pares o altres familiars (sogres, etc.) és més gran en aquesta comunitat (37.4%) que a escala nacional en el mateix any 2004 (31.0%), i que a escala nacional fa quatre anys (23%).

A les Illes Balears, pràcticament la tercera part de les persones joves (32.6%) viu a casa seva (ja sigui comprada, llogada, venuda, etc.), mentre que a Espanya no arriba ni a la quarta part el 2004 (23.4%), ni a la cinquena part el 2000 (19.0%).

El percentatge dels que viuen a casa seva arriba al 56.4% entre els joves de 25 a 29 anys i va disminuint a mesura que disminueix l'edat d'aquests (un 24.5% entre els de 20 a 24 anys i un 2.2% entre els de 15 a 19). També és més gran entre els que només treballen (48.2%) i els que tenen un nivell mitjà d'ingressos familiars (48.0%) i inferior a la mitjana (59.1%).

Amb tot, és important ressaltar que, tenint en compte el gènere segons els diferents grups d'edat, un 41.4% dels homes i un 29.4% de les dones de 25 a 29 anys viuen a casa dels seus pares, com s'ha comentat al principi d'aquest capítol.

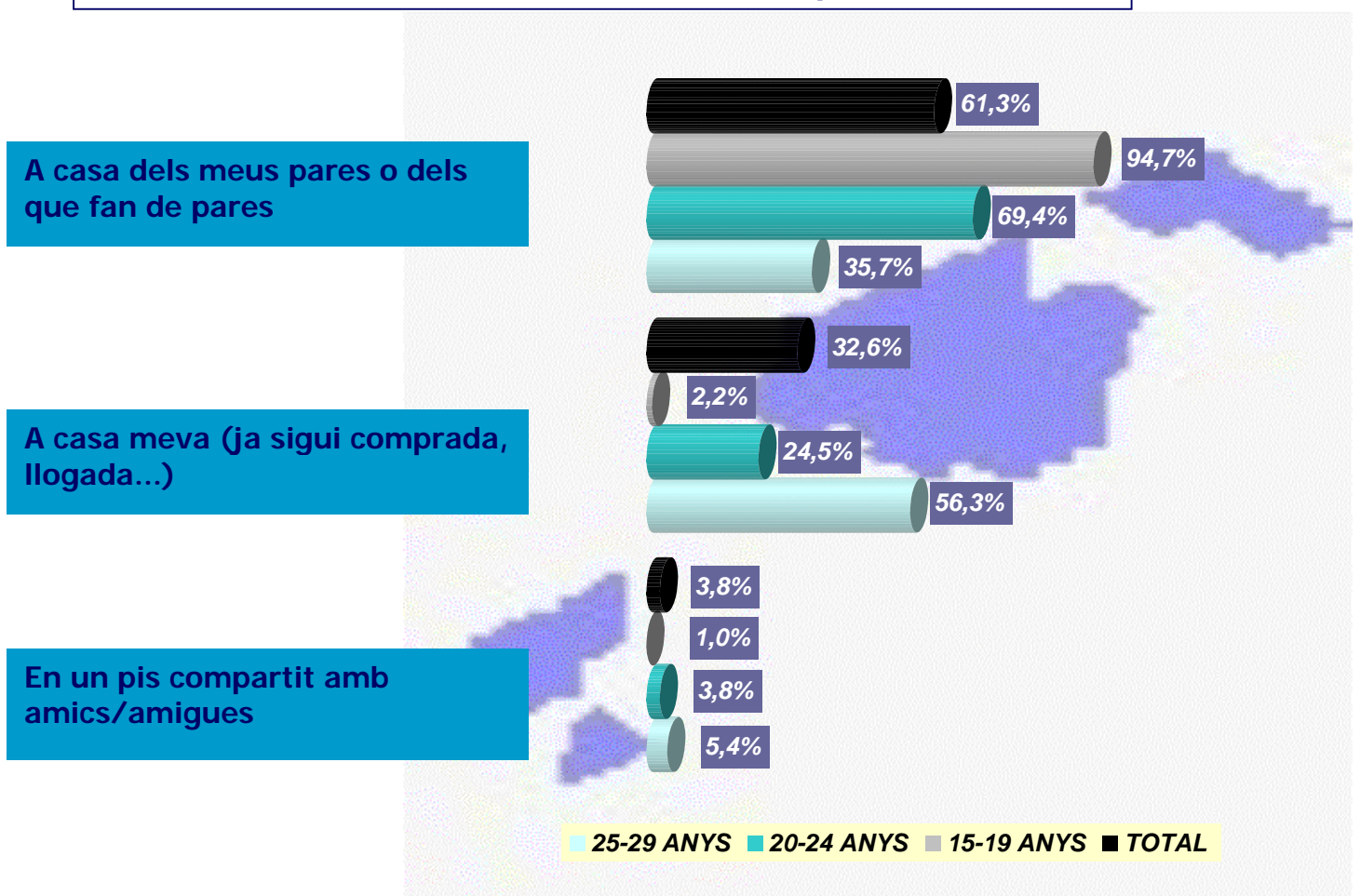
<i>On vius habitualment la major part de l'any?</i>		
	Balears %	IJE 2004 %
<i>A casa dels meus pares o dels que fan de pares</i>	61.2	68.1
<i>A casa dels meus sogres</i>	1.1	0.7
<i>A casa meva (ja sigui comprada, llogada, cedida, etc.)</i>	32.6	23.4
<i>En un pis compartit amb amic/s, companys/es</i>	3.8	6.4
<i>En una residència d'estudiants, col·legi, etc.</i>	0.4	0.3
<i>A casa d'altres persones</i>	0.6	0.9
<i>No contesta</i>	0.3	0.3

En la fase qualitativa s'assenyala que, en termes generals, les relacions amb la família són bones però hi ha un gran desig d'independència que l'afavoreix el fet de disposar amb més o menys facilitat d'un treball remunerat.

Els aspectes que els joves consideren positius del fet de viure amb la família són, a més dels aspectes funcionals, el fet que poden estalviar per al futur (principalment per al pis) o fins i tot ajudar la família quan aquesta no té prou recursos econòmics. Per contra, com a aspecte negatiu s'indica que "*sembla que no s'acaba de madurar com a persona*".

Lloc on es viu habitualment la major part de l'any

No obstant això, aquestes dades cal considerar-les amb certa prudència, ja que hi ha dos factors que estan influïnt clarament en les dades globals: la immigració i el fet que hagi disminuït el pes demogràfic dels més joves en el conjunt de la població juvenil.

D'una banda, és evident que la gran majoria dels joves estrangers que viuen a les Illes Balears ha abandonat el seu país d'origen i, per tant, és lògic observar que el 67.5% d'ells no viu a casa dels seus pares. Aquestes dades, malgrat que el seu pes dins de la mostra no és molt alt (14.4%), influeixen en el fet que els

percentatges de convivència amb la família d'origen s'hagin reduït respecte a fa vuit anys.

<i>Lloc on viuen habitualment els joves, segons nacionalitat</i>		
	<i>Espanyola Base: 85.3%</i>	<i>Estrangera Base: 14.4%</i>
<i>A casa dels meus pares o dels que fan de pares.....</i>	<i>66.7</i>	<i>28.9</i>
<i>A casa dels meus sogres.....</i>	<i>0.7</i>	<i>3.3</i>
<i>A casa meua (ja sigui comprada, llogada, etc.).....</i>	<i>28.6</i>	<i>56.2</i>
<i>En un pis compartit amb amic/s.....</i>	<i>3.1</i>	<i>7.9</i>
<i>En una residència d'estudiants, col·legi, etc.....</i>	<i>0.4</i>	<i>--</i>
<i>A casa d'altres persones.....</i>	<i>0.1</i>	<i>3.4</i>
<i>No contesta.....</i>	<i>0.3</i>	<i>0.2</i>

D'altra banda, cal ressaltar, igualment, el desequilibri demogràfic entre els diferents grups d'edat, ja comentat en el capítol demogràfic, en què s'observava que els joves de les Illes Balears amb 15 anys són gairebé la meitat dels que tenen 29 anys. Això influeix, sens dubte, en el resultat global, ja que existeix una sobrerrepresentació dels joves més grans (25-29 anys) i és en aquest grup, precisament, on cap esperar —i de fet així succeeix— que hi hagi un major nombre de joves que visquin fora de la llar familiar.

Lloc on viuen habitualment els joves segons gènere i grups d'edat

	HOME Edat			DONA Edat		
	15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys	15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys
<i>A casa dels meus pares o dels que fan de pares</i>	92.3	71.8	41.4	97.2	66.8	29.4
<i>A casa dels meus sogres</i>	1.7	1.6	0.2	0.0	1.3	1.7
<i>A casa meva (ja sigui comprada, llogada) ...</i>	1.8	21.7	50.3	2.6	27.5	63.0
<i>En un pis compartit amb amics/as</i>	1.7	4.3	6.3	0.2	3.3	4.4
<i>En una residència d'estudiants, col·legi</i>	0.8	0.1	0.1	0.0	0.7	0.5
<i>A casa d'altres persones</i>	0.8	0.3	1.5	0.0	0.0	0.5
<i>No contesta</i>	0.8	0.1	0.2	0.0	0.4	0.4

Respecte als que viuen encara amb els seus pares (61.2%), més de la meitat (55.9%) ha pensat alguna vegada a sortir de la llar familiar, mentre que un altre segment ampli no ho ha pensat encara (43.2%).

Entre els primers es distingeixen, evidentment, els més grans, és a dir els joves de 25 a 29 anys (79.5%), i també els de 20 a 24 (64.7%), els que treballen (72.1%), els que estudien i treballen (68.7%) i els que estan en l'atur (67.6%), els residents a Eivissa-Formentera (67.7%) i els qui viuen en famílies amb ingressos molt superiors a la mitjana (74.3%).

Mentre que entre els segons sobresurten els que tenen de 15 a 19 anys (67.2%) i els que només estudien (63.1%).

A l'Informe de Joventut 2004 els resultats han estat similars, com s'aprecia en el quadre següent:

<i>Has pensat alguna vegada a deixar de viure habitualment a la casa on vius o no ho has pensat encara?</i> <i>(Base: els que viuen amb els pares o els que fan de pares)</i>		
	<i>Balears</i> <i>(Base: 61.2%)</i> %	<i>IJE 2004</i> <i>(Base: 68.1%)</i> %
<i>Sí, ja ho he pensat</i>	55.9	55.0
<i>No ho he pensat encara.....</i>	43.2	44.4
<i>No contesta.....</i>	0.9	0.7

La mitjana d'edat en què els joves van mudar la seva residència (van deixar de conviure amb els seus pares, és a dir, un 38.5% del total), se situa en 21 anys, una mica abans que a Espanya (21.3 anys).

Segons el sexe, no s'aprecien grans diferències, els nois es van independitzar només amb uns mesos menys (20.9) que les noies (21.1). Per edat, els més grans (de 25 a 29 anys) van deixar la llar paterna més tard que la resta, als gairebé 22 anys (21.7); els que tenen de 20 a 24 anys, als 19 (19.2), i els de 15 a 19 anys, amb una mica menys de 17 (16.8).

El 21.6% dels joves homes amb entre 25 i 29 anys ha abandonat la família d'origen a partir dels 24 anys i més tard. Entre les dones d'aquestes mateixes edats la proporció és menor, el 15.6% deixa la llar familiar amb més de 24 anys.

QUINA edat tenies quan vas deixar de viure amb els teus pares o amb les persones de qui depenies?

(Base: els que no viuen amb els pares o els que fan de pares)

	Balears (Base: 38.5%) %	IJE 2004 (Base: 31.6%) %
Abans dels 15 anys	0.9	1.9
De 15 a 17 anys.....	7.4	6.8
De 18 a 20 anys.....	35.2	33.4
De 21 a 24 anys.....	33.8	31.9
De 25 a 29 anys.....	13.1	19.9
No sap/no contesta.....	9.5	6.1
MITJANA	21.0	21.3

Edat a la qual van deixar de conviure amb els seus pares per sexe i edat

(Base: 38.5%)

	HOME Edat			DONA Edat		
	15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys	15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys
Abans dels 15 anys.....	0.0	0.0	2.0	30.9	0.0	0.0
De 15 a 17 anys	12.2	16.4	5.8	0.0	9.2	5.2
De 18 a 20 anys	24.8	51.3	29.7	38.2	64.8	24.6
De 21 a 24 anys	0.0	22.0	33.8	0.0	17.9	46.5
De 25 a 29 anys	0.0	0.0	21.6	0.0	0.0	15.6
30 i més.....	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
NS/NC.....	63.0	10.3	7.1	30.9	8.1	8.2
MITJANA.....	17.0	19.1	21.6	16.5	19.3	21.8

Els motius principals pels quals se surt de la llar familiar (respon un 38.5% del total) són: la formació de la pròpia llar i/o de la pròpia família (35.7%) i l'adquisició d'independència (29.3%), de la mateixa manera que a escala nacional (33.7% i 23.1% en cada cas).

No obstant això, la joventut espanyola cita en tercer lloc els estudis (17.3%), mentre que els joves de les Illes Balears anteposen el treball (9.3%) als estudis (7.6%).

Les dones surten de la llar d'origen per construir la seva pròpia llar (43.8%) en major proporció que els homes (27.0%); mentre que entre els homes ha estat més decisiva l'adquisició d'independència (32.4%), sobretot, i també el treball (11.1%), els estudis (8.9%) i les males relacions familiars (3.2%). De fet, un 1.4% d'ells, com hem vist, va deixar de viure amb els seus pares abans dels 15 anys.

Segons l'edat, els joves de 20 a 29 anys s'han vist influïts per la creació de la seva pròpia llar i l'adquisició d'independència, i els de 15 a 19 anys, pels estudis.

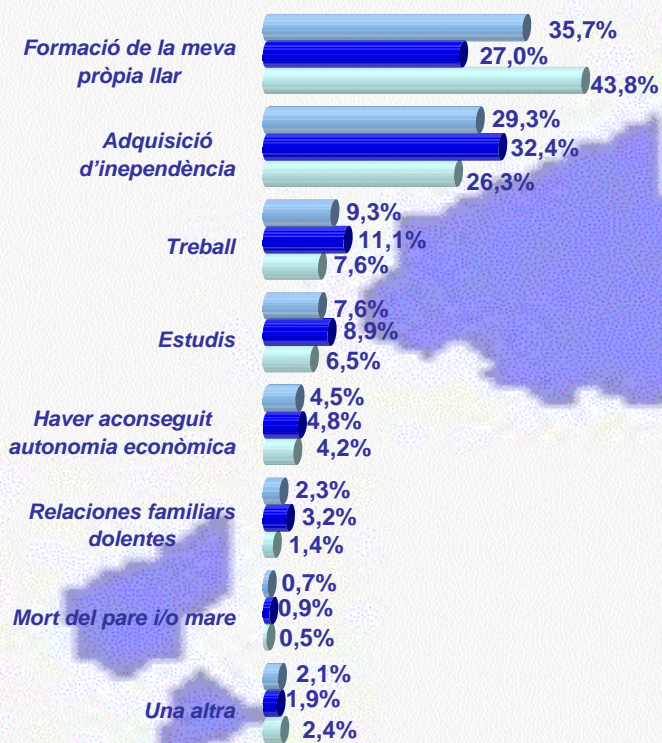
I quina va ser la raó principal per la qual vas deixar de viure amb els teus pares o amb les persones de qui depenies?

(Base: els que no viuen amb els pares o els que fan de pares)

	Balears (Base: 38.5%) %	IJE 2004 (Base: 31.6%) %
<i>Adquisició d'independència.....</i>	29.3	23.1
<i>Haver aconseguit autonomia econòmica.....</i>	4.5	5.4
<i>Formació de la meva pròpia llar i/o de la meva pròpia família.....</i>	35.7	33.7
<i>Estudis.....</i>	7.6	17.3
<i>Treball.....</i>	9.3	8.2
<i>Mort del pare i/o la mare.....</i>	0.7	1.5
<i>Relacions familiars dolentes.....</i>	2.3	2.5
<i>Altres.....</i>	2.1	3.0
<i>No contesta.....</i>	8.6	5.2

Motius pels quals se surt de la llar familiar (Base: 38.5% del total)

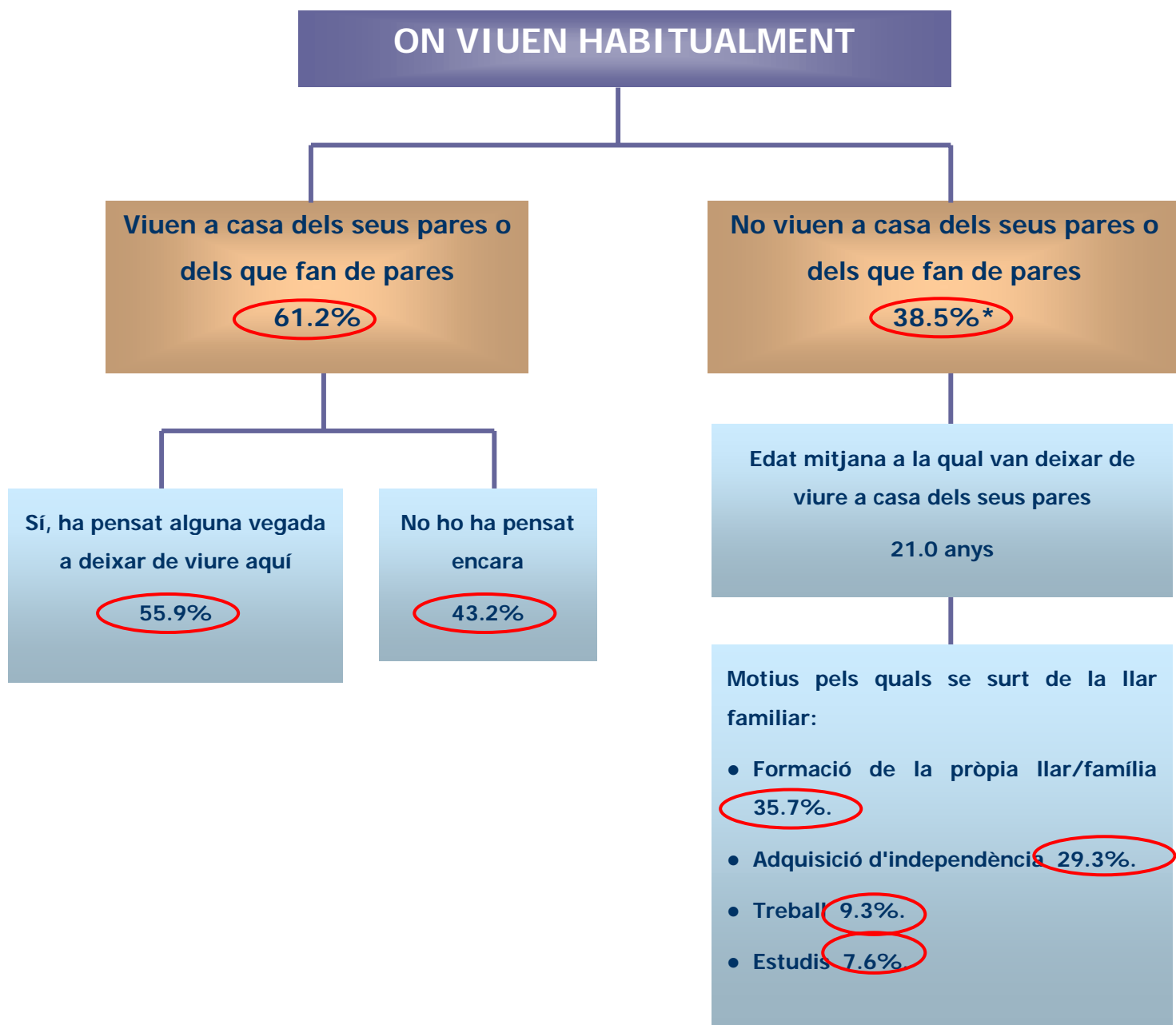
TOTAL

HOMES

DONES

(*) Inclou: a casa de sogres; a casa seva; en un pis compartit amb amics/companys; en una residència d'estudiants; a casa d'altres persones.

La permanència a casa no està motivada pel gust personal sinó per la necessitat. La majoria dels joves de les Illes Balears —de la mateixa manera que la resta dels joves espanyols—, independentment d'on visquin en l'actualitat, prefereixen viure fora de la llar d'origen.

El 73.6% preferiria viure a casa seva (davant el 66.5% obtingut a l'Informe de Joventut 2004) i només un 12.8% elegeix la casa dels seus pares (un 17.8% a escala nacional). La preferència per la casa paterna assoleix percentatges relativament significatius entre els joves de 15 a 19 anys (27.9%) i els que només estudien (24.4%), si bé, la major part d'aquests segments prefereixen viure en un altre lloc.

Els més grans de 20 anys, els que només treballen i els que estan en atur són els que en major mesura preferirien viure a casa seva, mentre que els menors de 20 anys (28.7%) i els que només estudien (25.5%) són els que en un grau més elevat triarien viure en un pis compartit amb amics/amigues.

<i>Amb independència d'on vius ara, si poguessis triar i de tu depenguéss, on preferiries viure?</i>		
	Balears %	IJE 2004 %
<i>A casa dels meus pares o dels que fan de pares.....</i>	12.8	17.8
<i>A casa dels meus sogres.....</i>	0.3	0.2
<i>A casa meua.....</i>	73.6	66.5
<i>En un pis compartit amb amics/gues, companys/es</i>	11.1	13.9
<i>En una residència d'estudiants, col·legi, etc.</i>	0.1	0.6
<i>A casa d'altres persones.....</i>	0.2	0.3
<i>No contesta.....</i>	1.8	0.7

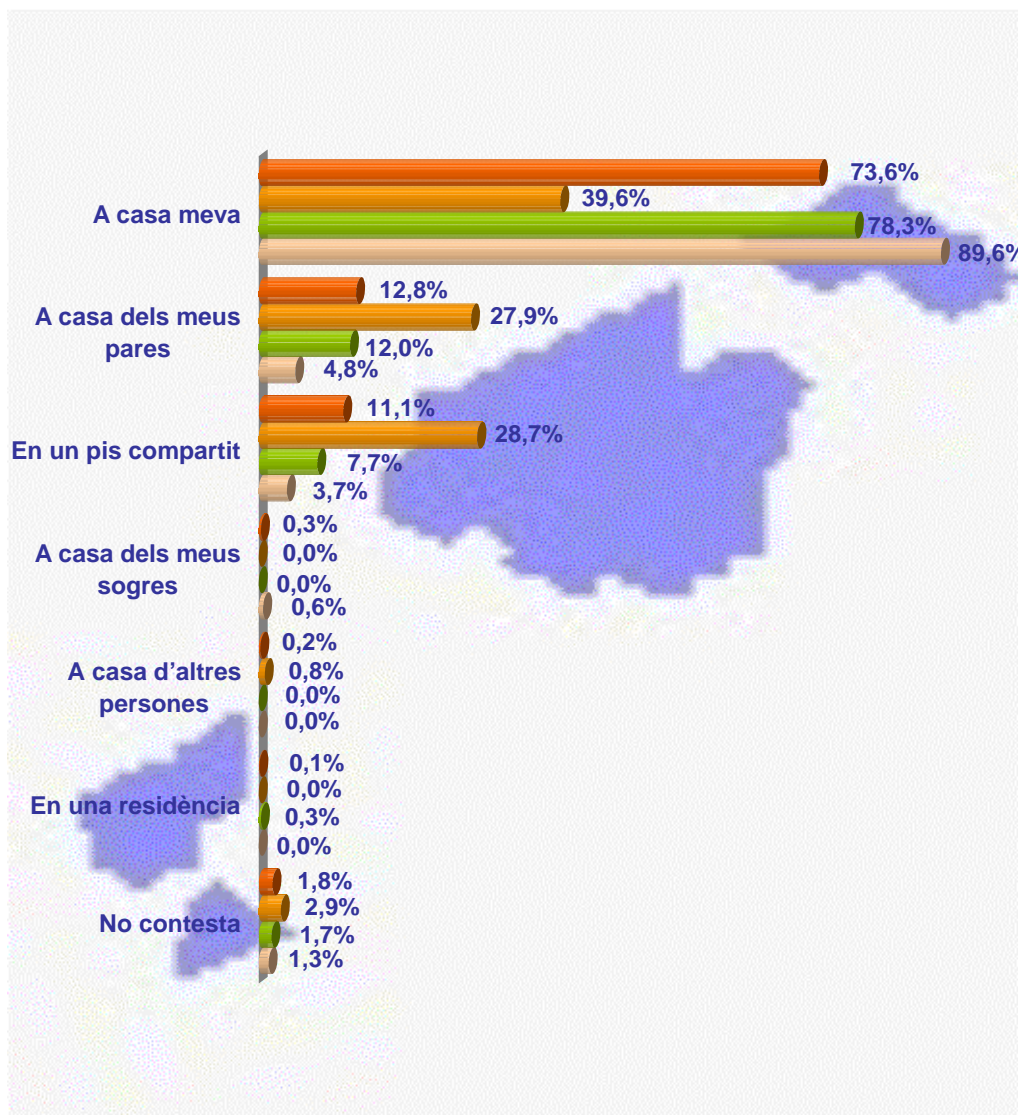
Tal com s'observa en la fase qualitativa existeix una queixa generalitzada pel que fa al preu de l'habitatge, tant de lloguer com en propietat, que impedeix a molts joves aconseguir la tan desitjada autonomia.

Es desconeixen les possibles ajudes i la informació que poden proporcionar tant els ajuntaments com el Govern Balear. Aquest desconeixement fa que es digui que, en matèria d'habitatge, no hi ha cap política adreçada als joves per part de les instàncies oficials.

La precarietat laboral (entesa com a temporalitat) dificulta l'obtenció o el lloguer d'habitatge dels joves.

Lloc on es preferiria viure per edat

■ 15-19 anys
 ■ 20-24 anys
 ■ 25-29 anys
 ■ TOTAL

ELS AGRADARIA VIURE

		TOTAL	A casa dels meus pares	A casa meva	En un pis compartit amb amics/gues
VIUEN	A casa dels meus pares	61.2	12.0	38.1	9.6
	A casa meva	32.6		30.8	0.7
	En un pis compartit amb amics/gues	3.8		2.9	0.6
TOTAL			12.8	73.6	11.1

Segons aquest quadre, veiem les ambivalències en què viuen els joves o que els toca viure. Visquin on visquin, el que de veritat desitgen és viure en la seva pròpia casa.

El gènere i la nacionalitat influeixen molt poc en relació amb el lloc en el qual preferirien viure. Però si comparem les preferències dels que viuen a casa dels seus pares per ocupació i edat, veiem que entre els homes més joves (15-19 anys) que només treballen, el 47.9% preferiria viure amb els seus pares; mentre que el mateix grup de les noies prefereix viure a casa seva (39.1%). Per contra, entre les

noies de 15 a 19 anys que només estudien hi ha una major proporció que prefereixen continuar vivint a casa dels pares (33.6%); davant els nois que opten per la seva pròpia casa (37.8%) o, fins i tot, per un pis compartit amb amics (32.6%) abans que la casa dels pares (24.5%).

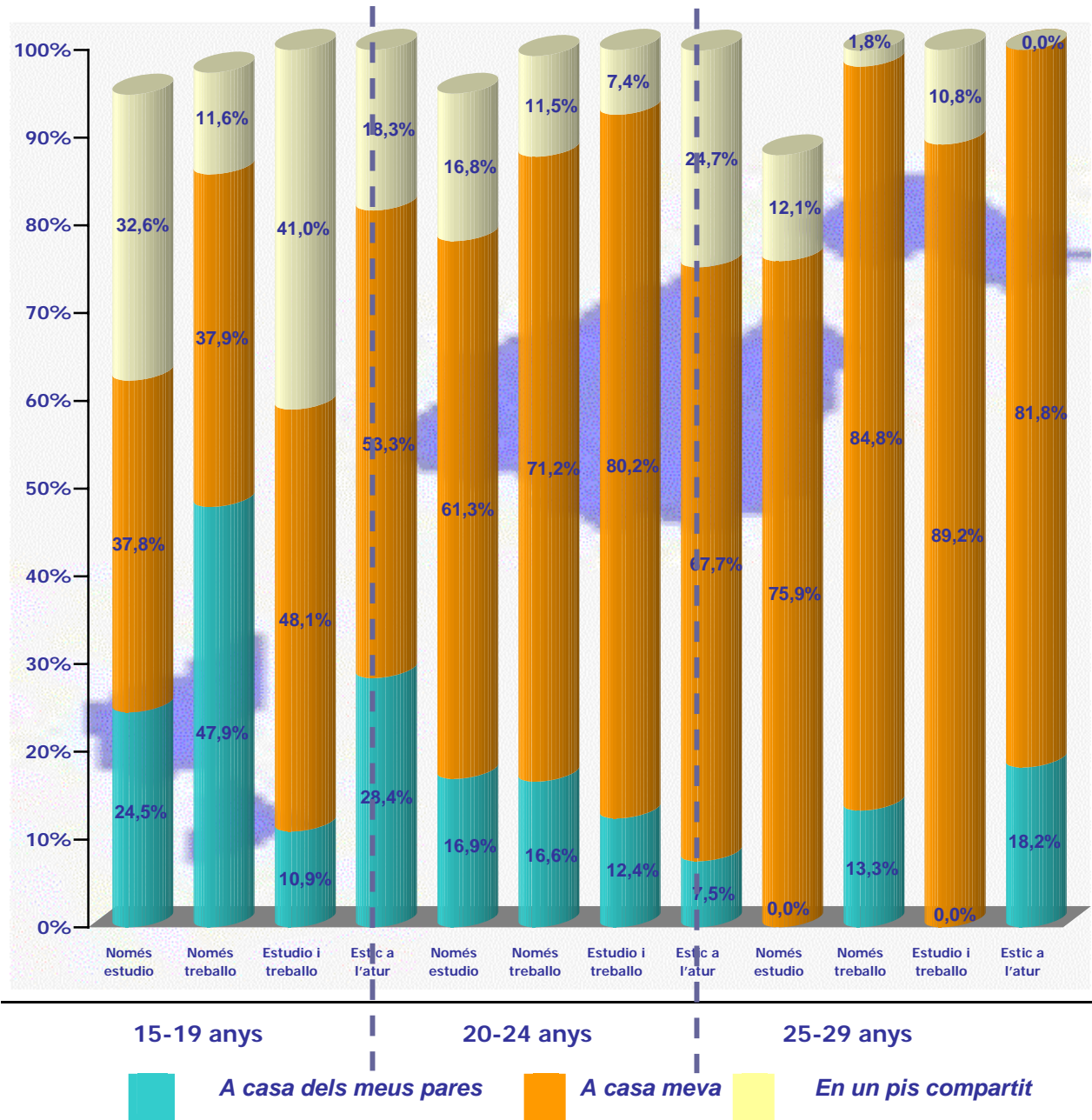
Les noies de 15 a 19 anys que estudien i a la vegada treballen prefereixen casa seva (52.3%) i la dels seus pares, en menys grau, (24.2%); però els nois d'aquestes característiques opten per casa seva (48.1%) o un pis compartit (41.0%).

A partir d'aquestes edats, la preferència majoritària sens dubte és viure a la mateixa casa, sigui quina sigui la seva ocupació, si bé les noies de 20 a 24 anys que només estudien encara són més proclius a la convivència familiar que els nois.

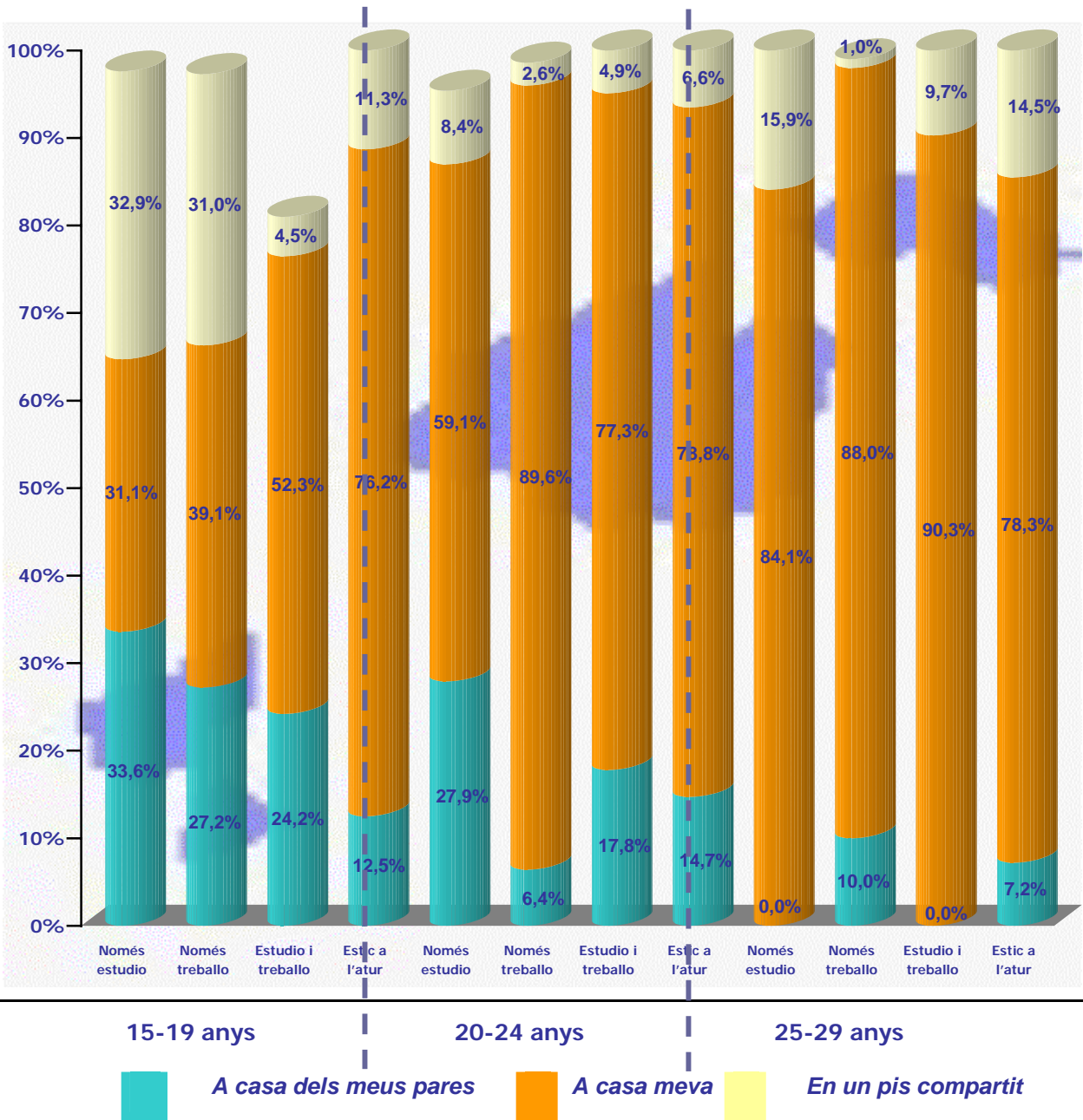
És a dir, els homes més joves que viuen a casa dels seus pares i que tenen feina prefereixen seguir vivint amb els seus pares malgrat tenir feina. Segurament això es deu al fet que tenen treballs esporàdics, amb poques possibilitats d'independitzar-se i, al seu torn, que vegin les possibilitats de la llar paterna com un espai avantatjós per a la seva formació i el seu desenvolupament.

Joves que viuen a casa dels seus pares: on preferirien viure
 Segons la seva situació d'ocupació, segons gènere i grups d'edat
Homes

Joves que viuen a casa dels seus pares: on preferirien viure
 Segons la seva situació d'ocupació, segons gènere i grups d'edat
Dones

Quant a l'opinió dels joves de les Illes Balears sobre l'afirmació: “els joves no se'n van a viure fora de la casa dels seus pares perquè temen perdre nivell de vida”, el 41.8% hi està “d'acord” o “molt d'acord” davant un 53.0% que es mostra “en desacord” o “molt en desacord”.

Els que es manifesten més en desacord són les dones (54.2%); els joves de més edat (55.4%); els residents a l'illa de Mallorca (54.5%) i a la seva capital (56.5%); els que estan en atur (63.6%), i els que tenen a la seva llar un menor nivell d'ingressos (59.3%).

Únicament a l'illa de Menorca les opinions “d'acord” (44.7%) superen a les “en desacord” (41.7%).

Respecte a l'Informe de Joventut 2004, els joves de les Illes Balears es mostren més disconformes sobre això que el total nacional.

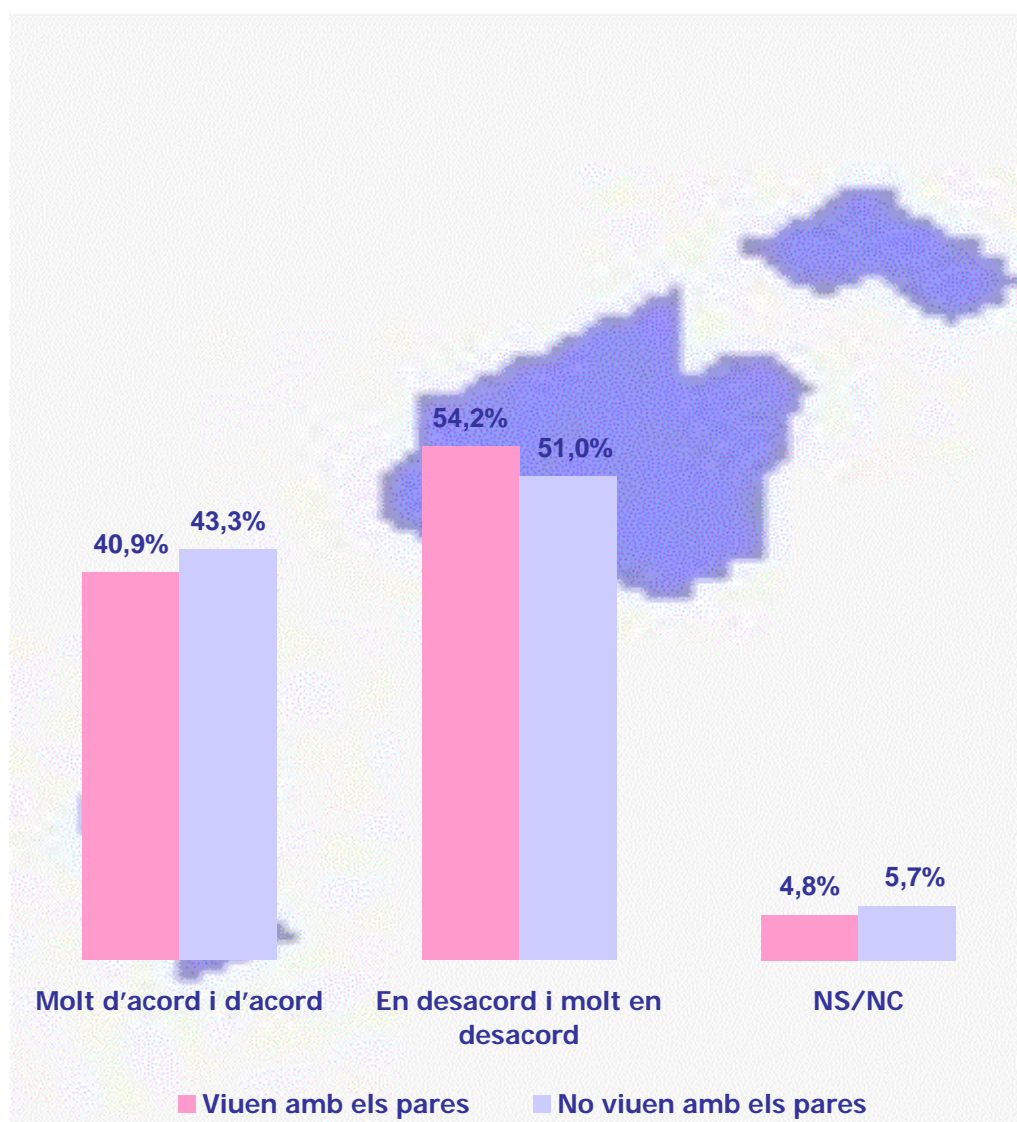
La por de perdre nivell de vida no és l'únic motiu que els influeix en el seu comportament ja que, visquin o no amb els seus pares en l'actualitat, la majoria no està conforme amb aquesta frase.

Ens agradaria saber la teva opinió sobre l'afirmació: "els joves no se'n van a viure fora de la casa dels seus pares perquè temen perdre nivell de vida".

	Balears %		IJE 2004 %	
<i>Hi estic molt d'acord</i>	11.9	}	11.9	}
<i>Hi estic d'acord.....</i>	24.8		46.9	
<i>Hi estic en desacord.....</i>	28.9	}	31.2	}
<i>Hi estic molt en desacord</i>	24.1		48.4	
<i>No sap.....</i>	3.8	}	3.8	}
<i>No contesta.....</i>	1.4		0.9	
	5.2		4.7	

A continuació ens agradaria saber la teva opinió sobre l'afirmació: "els joves no se'n van a viure fora de casa dels seus pares perquè temen perdre nivell de vida"

Com a resum del que s'ha vist en aquest capítol, és interessant analitzar l'evolució dels joves de les Illes Balears a partir de la seva edat, entesa com una variable dinàmica al llarg del seu desenvolupament, que permet visualitzar la seva

evolució, a través de les variacions que es registren en altres variables relatives a les seves opinions i actituds.

Els joves **de 15 a 19 anys** viuen amb la família d'origen (98.3%), constituïda per pares i germans (61.7%), evidentment a la casa dels seus pares (94.7%), i encara que no és ja el seu lloc preferit per viure (27.9%) no han pensat encara a anar-se'n (67.2%).

	EDAT		
	15 a 19	20 a 24	25 a 29
<i>Viu sol</i>	0.4	4.5	6.9
<i>Viu amb els pares i germans</i>	61.7	40.3	16.1
<i>Viu amb cònjuge i fills</i>	--	4.1	17.9
<i>Viu amb família d'origen</i>	98.3	76.8	44.4
<i>Viu amb família pròpia</i>	0.4	13.7	39.8
<i>Viu sense família</i>	1.2	8.7	14.8
<i>Viu a casa seva</i>	2.2	24.5	56.4
<i>Viu a casa dels seus pares</i>	94.7	69.4	35.6
<i>Viu amb els seus pares però ha pensat a anar-se'n</i>	31.8	64.7	79.5
<i>Viu amb els seus pares i no ha pensat a anar-se'n</i>	67.2	34.5	19.6
<i>Prefereix viure a casa seva</i>	39.6	78.3	89.6
<i>Prefereix viure a casa dels seus pares</i>	27.9	12.0	4.8

Els joves **de 20 a 24 anys** estan en un **procés de transició**; encara que en menys grau que els més joves, aquests segueixen vivint majoritàriament amb la

família d'origen (76.8%), constituïda per pares i germans (40.3%), evidentment a la casa dels seus pares (69.4%), preferirien viure en la seva pròpia casa (78.3%) i comença a ser habitual pensar a abandonar la casa paterna (64.7%).

Finalment, la gran majoria dels joves **de 25 a 29** (89.6%) prefereix viure a la seva pròpia casa, una mica més de la meitat ja ho fa (56.4%), quatre de cada deu (39.8%) han constituït la seva pròpia família i viuen amb el seu cònjuge i fills (17.9%), i entre els que continuen vivint amb els seus pares s'estén de manera majoritària (79.5%) el pensament d'anar-se'n.

CONCLUSIONS

- Les llars on viuen els joves de les Illes Balears estan compostes per una mitjana de 2.8 persones.
- La modalitat de convivència més freqüent continua sent la tradicional: en companyia dels dos pares i amb un o més germans (35.3%). Ara bé, des de 1997 la proporció de joves que viu en parella ha augmentat d'un 17.6% a un 21.2%, a causa de l'increment dels joves que viuen en parella sense fills (del 8.5% passa al 12.2%). Un 4.5% viu sol, taxa que pràcticament es manté respecte a fa vuit anys (4.8%) i molt semblant a la del conjunt de la joventut espanyola (4.1%).
- La majoria dels joves viu a casa dels seus pares o dels que fan de pares (61.2%), mentre que el 38.5% viu independentment, és a dir, el nivell de dependència dels joves a les Illes Balears és més gran que en el conjunt de la joventut espanyola (31.0%).
- La idea d'independitzar-se, la tenen la majoria dels joves que continuen vivint a casa dels seus pares (55.9%).
- Els que s'han independitzat de la llar d'origen, ho van fer de mitjana als 21 anys, una mica abans que els joves espanyols (21.3). És destacable el fet que el 21.7% dels joves adults (25-29 anys) homes, i el 15.6% de les dones d'aquestes edats, van abandonar la casa dels seus pares a partir dels 24 anys i més tard.

- Els motius pels quals se surt de la llar familiar són, fonamentalment, la formació de la pròpia llar i/o de la pròpia família (35.7%) i l'adquisició d'independència (29.3%).
- Visquin on visquin els joves, el que de veritat desitgen és viure a la seva pròpia casa (73.6%).
- La por de perdre nivell de vida no és l'únic motiu que els influeix en el seu comportament, ja que visquin o no actualment amb els seus pares, la majoria no creu que aquest sigui l'argument pel qual els joves continuïn vivint a casa dels seus pares.
- En la fase qualitativa d'aquesta investigació s'assenyala que l'elevat preu de l'habitatge (lloguer o compra) i la precarietat laboral (temporalitat) són les causes per les quals molts joves no deixen la llar paterna.
- Les polítiques de les instàncies oficials de les Illes Balears sobre l'habitatge són desconegudes per als joves i arriben a admetre que no es fa res en aquest àmbit per a la joventut.

CAPÍTOL 3

JOVENTUT

III. LES RELACIONS DE PARELLA

Aquí es tractaran les relacions de parella dels joves de les Illes Balears: el seu estat civil, la situació de convivència amb la parella, edat a la qual comencen la seva vida en parella i els nuviatges.

En relació amb fa vuit anys, la proporció de joves a les Illes Balears casats ha disminuït lleument. Segons l'Estudi sobre els Joves de les Illes Balears de 1997, el 13.6% dels joves de 15 a 29 anys estava casat, davant el 12.2% actual. No obstant això, les dades no són del tot comparables, ja que en aquella ocasió no es va plantejar l'ítem de resposta referit a "viure en parella". En l'actualitat el 13.0% dels joves de les Illes Balears està vivint en parella; un 1.7% està separat/ada / divorciat/ada i el 71.7% està solter/a.

A escala nacional és més gran el nombre de solters (81.0%) que a les Illes Balears; a la inversa, la proporció de joves vivint en parella (6.7%) i casats (11.0%) és menor que a les Illes.

<i>ESTAT CIVIL</i>			
	<i>Balears %</i>	<i>Estudi Joves Illes Balears 1997 %</i>	<i>IJE 2004 %</i>
<i>Solter/a.....</i>	<i>72.1</i>	<i>84.3</i>	<i>81.0</i>
<i>Casat/ada.....</i>	<i>12.2</i>	<i>13.6</i>	<i>11.0</i>
<i>Vivint en parella.....</i>	<i>13.0</i>	<i>-- (1)</i>	<i>6.7</i>
<i>Separat/divorciat.....</i>	<i>1.7</i>	<i>1.9</i>	<i>0.6</i>
<i>No contesta.....</i>	<i>0.9</i>	<i>0.2</i>	<i>0.5</i>

(1) El 1997 no es va plantejar aquest ítem de resposta.

ESTAT CIVIL SEGONS L'EDAT						
	BALEARS			ESTUDI JOVES ILLES BALEARS 1997		
	15-19 anys %	20-24 anys %	25-29 anys %	15-19 anys %	20-24 anys %	25-29 anys %
<i>Solter/a</i>	97.6	80.6	50.8	96.9	93.4	62.5
<i>Casat/ada</i>	0.0	4.4	25.2	2.2	6.1	32.6
<i>Vivint en parella</i>	1.1	13.6	19.5	--	--	--
<i>Separat/divorciat</i>	0.0	1.2	3.1	0.4	0.5	4.9
<i>No contesta</i>	1.3	0.1	1.4	0.4	0.0	0.0

Com veiem, la disminució de matrimonis en totes les edats es va compensant en part amb l'aparició de les parelles de fet.

No obstant això, un factor que sens dubte està influïent de manera important en la situació de convivència dels joves de les Illes Balears és el de la immigració.

ESTAT CIVIL SEGONS NACIONALITAT		
	Espanyola (Base: 85.3%) %	Estrangera (Base: 14.4%) %
<i>Solter/a</i>	75.5	51.9
<i>Casat/ada</i>	10.8	20.3
<i>Vivint en parella</i>	11.2	24.4
<i>Separat/divorciat</i>	1.7	1.8
<i>No contesta</i>	0.8	1.5

Entre els joves de nacionalitat estrangera és major la proporció de casats i de joves vivint en parella que entre els de nacionalitat espanyola; mentre que el percentatge de solters disminueix de manera notòria.

La gent jove contribueix com pot a la creació de noves famílies. Com s'ha vist, en vuit anys ha augmentat la proporció dels que viuen només amb la seva parella, és a dir, augmenten les parelles que comencen a viure junts i deixen per a més endavant tenir descendència i casar-se o no.

De fet, gairebé quatre de cada deu joves de les Illes Balears (38.8%) tenen o han tingut l'experiència de viure amb la seva parella (davant el 25.8% a escala nacional). D'aquests el 28.5% té actualment parella amb la qual conviu i el 10.3% no conviu ara però ho ha fet amb anterioritat.

La proporció de joves que conviuen o han conviscut amb la seva parella és més gran entre les dones (46.1%) que entre els homes (31.9%). També ho és entre els més grans (60.8%) i va disminuint conforme disminueix l'edat (un 31.5% de 20 a 24 anys i un 10.4% de 15 a 19).

Segons el gènere i l'edat, el 57.1% de les dones de 25 a 29 anys té una parella estable i conviu amb ella, enfront del 40.0% dels nois d'aquestes edats. El mateix ocorre amb el 27.8% de les noies de 20 a 24 anys, enfront del 16.3% dels nois.

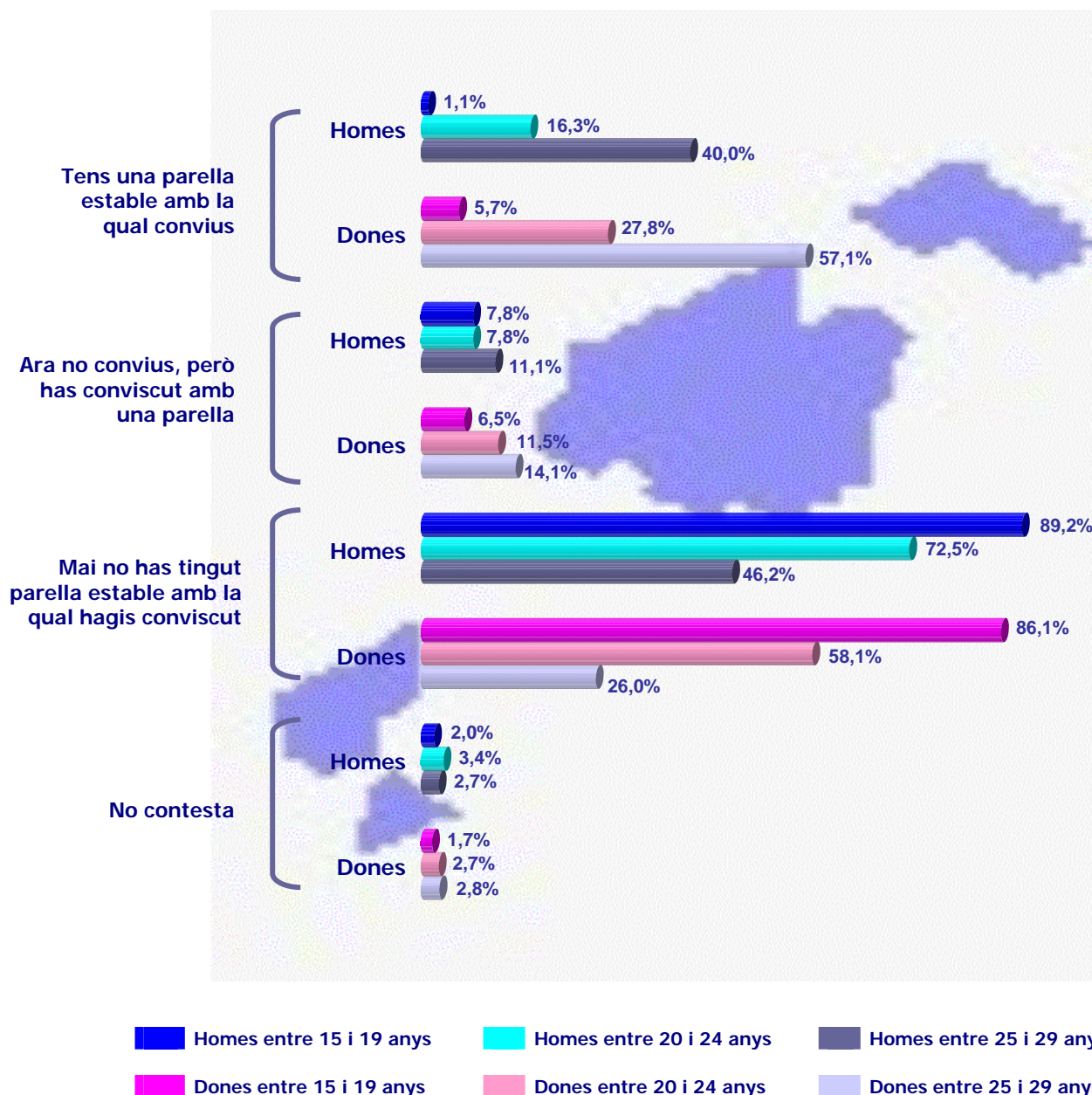
Per illa, és a Eivissa i Formentera on una major proporció de joves viuen o han viscut aquesta experiència (42.9%). Segons la grandària d'hàbitat, a Palma de Mallorca (44.5%). També es distingeixen aquells que només treballen (51.2%) i els que estan en atur (48.2%), així com els que viuen en llars amb menors ingressos (58.9%) i prop de la mitjana (49.4%).

<i>Podries dir-me en quina d'aquestes situacions et trobes actualment?</i>		
	Balears %	IJE 2004 %
<i>Tens una parella amb la qual convius</i>	28.5	20.1
<i>Ara no convius, però has conviscut amb una parella.....</i>	38.8	25.8
<i>Mai no has tingut parella estable amb la qual hagis conviscut.....</i>	10.3	5.7
<i>No contesta.....</i>	58.6	71.6
	2.6	2.7

<i>Podries dir-me en quina d'aquestes situacions et trobes actualment?</i>						
	TOTAL	SEXE		EDAT		
		HOME	DONA	15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys
<i>Tens una parella estable amb la qual convius</i>	28.5	22.7	34.7	3.3	21.9	48.2
<i>Ara no convius, però has conviscut amb una parella</i>	10.3	9.2	11.4	7.1	9.6	12.6
<i>Mai no has tingut parella estable amb la qual hagis conviscut.....</i>	58.6	65.3	51.5	87.7	65.4	36.5
<i>No contesta.....</i>	2.6	2.8	2.5	1.9	3.0	2.8

**Podries dir-me en quina d'aquestes situacions et trobes actualment?
Per edat i gènere**

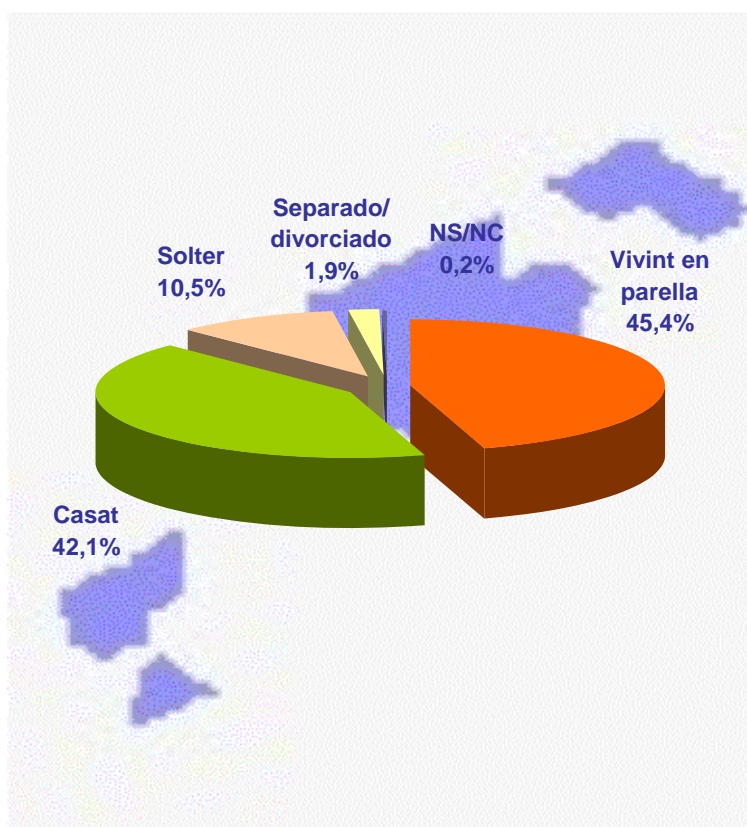

Cal ressaltar que entre els que afirmen tenir parella estable i conviure amb ella el 45.4% ha assenyalat viure en parella de fet, enfront del 42.1% que diu estar casat.

Un de cada deu d'ells qualifica el seu estat civil com a solter; per tant, augmentaria la diferència dels que viuen amb la seva parella sense passar pel matrimoni respecte als que sí que ho han fet.

Estat civil dels que tenen parella estable i conviuen amb la seva parella
(Base: 28.5%)

Una vegada més es detecten diferències si tenim en compte el factor immigració.

Els joves de nacionalitat estrangera conviuen amb la seva parella (46.4%) en major mesura que els joves de nacionalitat espanyola (25.5%); fins i tot, encara que ara

no convisquin, sí que ho han fet anteriorment amb una parella (14.9% enfront del 9.5%).

<i>Situació en relació amb la parella segons nacionalitat</i>		
	Espanyola <i>(Base: 85.3%)</i> %	Estrangera <i>(Base: 14.4%)</i> %
<i>Tens una parella estable amb la qual convius.....</i>	25.5	46.4
<i>Ara no convius, però has conviscut amb una parella.....</i>	9.5	14.9
<i>Mai no has tingut parella estable amb la qual hagis conviscut.....</i>	62.2	37.9
<i>No contesta.....</i>	2.8	0.8

El 68.9% dels joves de les Illes Balears no conviu actualment amb la seva parella, tant si ho ha fet abans com si no, proporció que per al conjunt de la joventut espanyola és més gran (un 77.3%).

D'ells, gairebé les dues terceres parts (61.8%) tenen o han tingut nòvio o nòvia formal —el 34.6% en té i un 27.2% no en té però n'ha tingut—; un 16.9% només ha tingut relacions afectives passatgeres i la cinquena part diu no haver tingut mai una relació afectiva especial (20.0%).

En aquest cas no hi ha diferències notables segons el gènere, però sí segons l'edat; com més gran és l'edat major és el percentatge de joves amb experiència de

nuviatge. El 39.5% d'aquests joves entre 15 i 19 anys mai no ha tingut una relació afectiva especial.

Si unim el gènere i l'edat, trobem que entre les noies de 25 a 29 anys que no conviuen amb la seva parella la meitat (49.6%) no té nòvio formal ara, però sí que en va tenir —enfront del 30.8% que té nòvio en l'actualitat—; mentre que entre els nois d'aquestes edats és més freqüent que, en l'actualitat, tinguin nòvioa (46.0%) que no en tinguin, però n'hagin tingut (31.8%). En canvi, en el grup més jove això ocorre a la inversa, el 25.0% de les noies té nòvio, enfront del 18.1% dels homes; un 11.3% d'elles en va tenir (enfront del 19.5% d'ells); el 26.6% de les dones només ha tingut relacions afectives passatgeres (enfront del 18.8% d'ells), i el 36.3% mai ha tingut una relació afectiva especial (enfront del 42.5% d'ells).

<i>En quina de les següents situacions et trobes?</i> (Base: els que actualment no conviuen amb la seva parella, tant si ho han fet abans com si no)		
	Balears (Base: 68.9%) %	IJE 2004 (Base: 77.3%) %
<i>Tens nòvio/a formal (o una relació afectiva estable)</i>	34.6	40.1
<i>Ara no tens nòvio/a formal, però en vas tenir</i>	27.2	20.4
<i>Fins ara només has tingut relacions afectives passatgeres</i>	16.9	18.9
<i>Mai no has tingut una relació afectiva especial</i>	20.0	19.5
<i>No contesta</i>	1.3	1.1

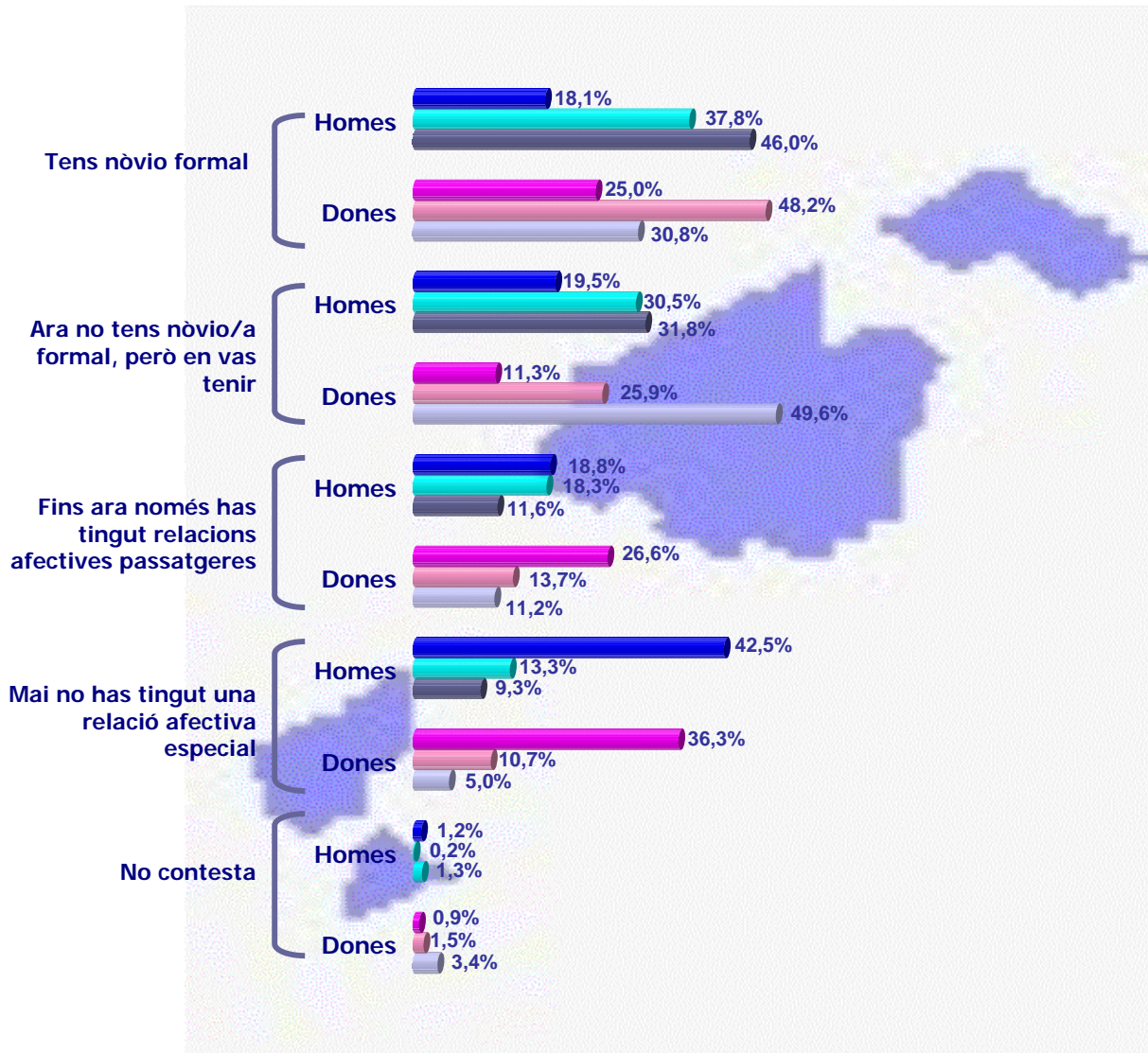
En quina de les següents situacions et trobes?*(Base: 68.9% del total)*

	TOTAL	SEXE		EDAT		
		HOME	DONA	15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys
<i>Tens nòvio/a formal (o una relació afectiva estable)</i>	34.6	34.2	35.1	21.3	42.5	40.0
<i>Ara no tens nòvio/a formal, però en vas tenir</i>	27.2	27.4	27.0	15.6	28.4	38.8
<i>Fins ara només has tingut relacions afectives passatgeres.....</i>	16.9	16.2	17.7	22.5	16.2	11.4
<i>Mai no has tingut una relació afectiva especial</i>	20.0	21.3	18.4	39.5	12.1	7.6
<i>No contesta.....</i>	1.3	0.9	1.8	1.1	0.8	2.1

En quina de les següents situacions et trobes?

(Segons gènere i grups d'edat)

(Base: 68.9% del total)

■ Homes entre 15 i 19 anys

■ Homes entre 20 i 24 anys

■ Homes entre 25 i 29 anys

■ Dones entre 15 i 19 anys

■ Dones entre 20 i 24 anys

■ Dones entre 25 i 29 anys

Tenint en compte la nacionalitat dels joves que actualment no conviuen amb la seva parella, entre els joves estrangers la proporció dels que actualment tenen nòvio/a és

menor (13.1%) que entre els espanyols (37.3%); en canvi tres de cada deu estrangers no han tingut mai una relació afectiva especial per només un 18.7% dels joves espanyols.

El més freqüent entre els estrangers és no tenir nòvio en l'actualitat però sí haver-ne tingut (42.0%), probablement a causa que n'hagin tingut en els seus països d'origen.

<i>En quina de les següents situacions et trobes?</i>			
<i>(Base: 68.9% del total)</i>			
	Total	Nacionalitat	
		Espanyola	Estrangera
<i>Tens nòvio/a formal (o una relació afectiva estable)</i>	<i>34.6</i>	<i>37.3</i>	<i>13.1</i>
<i>Ara no tens nòvio/a formal, però en vas tenir</i>	<i>27.2</i>	<i>25.4</i>	<i>42.0</i>
<i>Fins ara només has tingut relacions afectives passatgeres</i>	<i>16.9</i>	<i>17.2</i>	<i>14.5</i>
<i>Mai no has tingut una relació afectiva especial</i>	<i>20.0</i>	<i>18.7</i>	<i>30.2</i>
<i>No contesta</i>	<i>1.3</i>	<i>1.4</i>	<i>0.3</i>

Els joves de les Illes Balears que actualment conviuen amb la seva parella o ho han fet abans, encara que ara no (que com hem vist representen un 38.8% del total), afirmen que l'edat a la qual van començar a viure amb aquesta parella va ser als 21.7 anys de mitjana (una mica abans que els joves espanyols, 22.3).

Quina edat tenies quan vas començar a conviure amb la teva parella?		
<i>(Base: els que actualment conviuen amb la seva parella, o hi han conviscut abans, encara que ara no)</i>		
	Balears (Base: 38.8%) %	IJE 2004 (Base: 25.8%) %
<i>Menys de 21 anys.....</i>	30.4	29.5
<i>De 21 a 24 anys</i>	34.8	38.4
<i>De 25 a 29 anys</i>	17.7	28.8
<i>No contesta.....</i>	17.1	3.4
MITJANA	21.7	22.3

Es pot dir que l'edat mitjana d'inici de convivència en parella es correspon amb l'edat mitjana a què abandonen la casa dels pares (21.0 anys).

Quina edat tenies quan vas començar a conviure amb la teva parella?						
<i>(Segons gènere i grups d'edat)</i>						
<i>(Base: 38.8%)</i>						
	Home Edat			Dona Edat		
	15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys	15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys
<i>Menys de 21 anys.....</i>	31.1	50.6	17.1	47.8	59.7	20.2
<i>21 a 24 anys</i>	0.0	31.0	36.3	0.0	22.8	46.2
<i>25 a 29 anys</i>	0.0	0.0	33.0	0.0	0.0	21.7
<i>No contesta.....</i>	68.9	18.4	13.6	52.2	17.5	11.9
MITJANA	17.0	19.7	23.2	16.7	19.6	22.4

L'edat mitjana de la parella quan van començar a conviure se situa en els 23.6 anys (també una mica inferior a l'obtinguda a escala nacional, 24.1).

<i>I quina edat tenia la teva parella quan va començar a conviure amb tu?</i>		
<i>(Base: els que actualment conviuen amb la seva parella, o hi han conviscut abans, encara que ara no)</i>		
	Balears <i>(Base: 38.8%)</i> %	IJE 2004 <i>(Base: 25.8%)</i> %
<i>Menys de 21 anys.....</i>	19.5	22.0
<i>De 21 a 24 anys</i>	29.0	36.8
<i>De 25 a 29 anys</i>	24.6	36.2
<i>Més de 29 anys</i>	8.2	--
<i>No contesta.....</i>	18.6	5.0
MITJANA	23.6	24.1

I quina edat tenia la teva parella quan va començar a conviure amb tu?

(Segons gènere i grups d'edat)

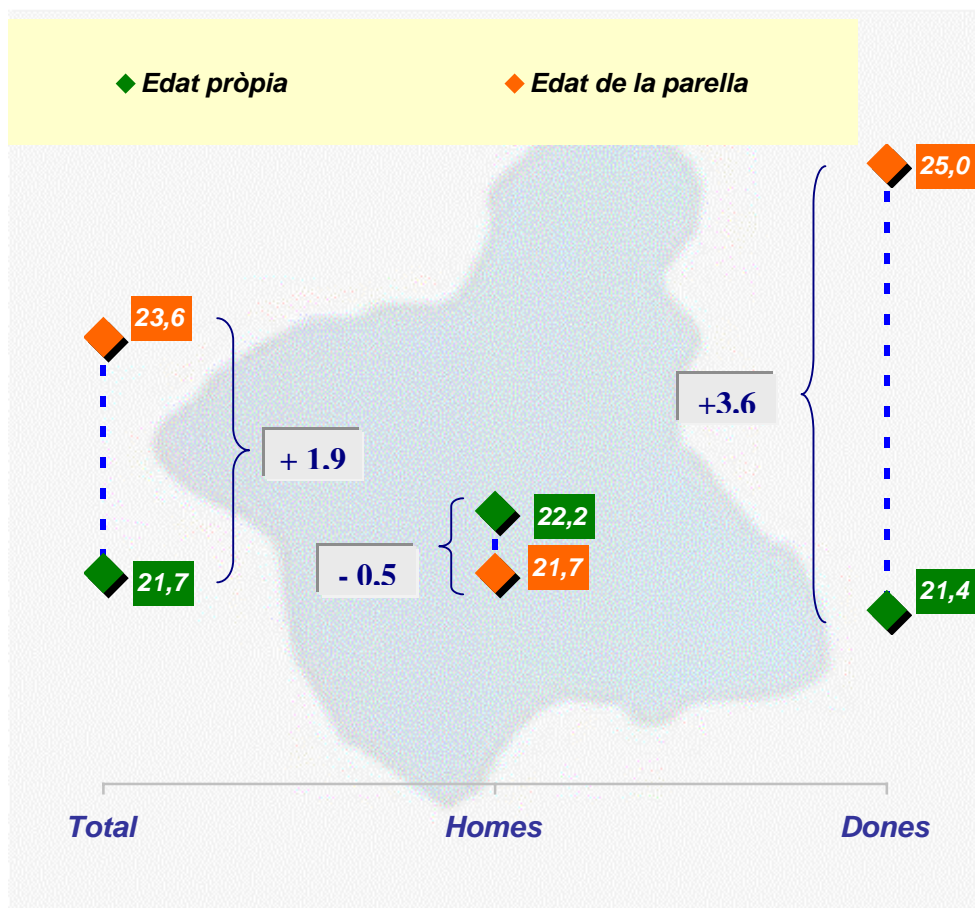
(Base: 38.8%)

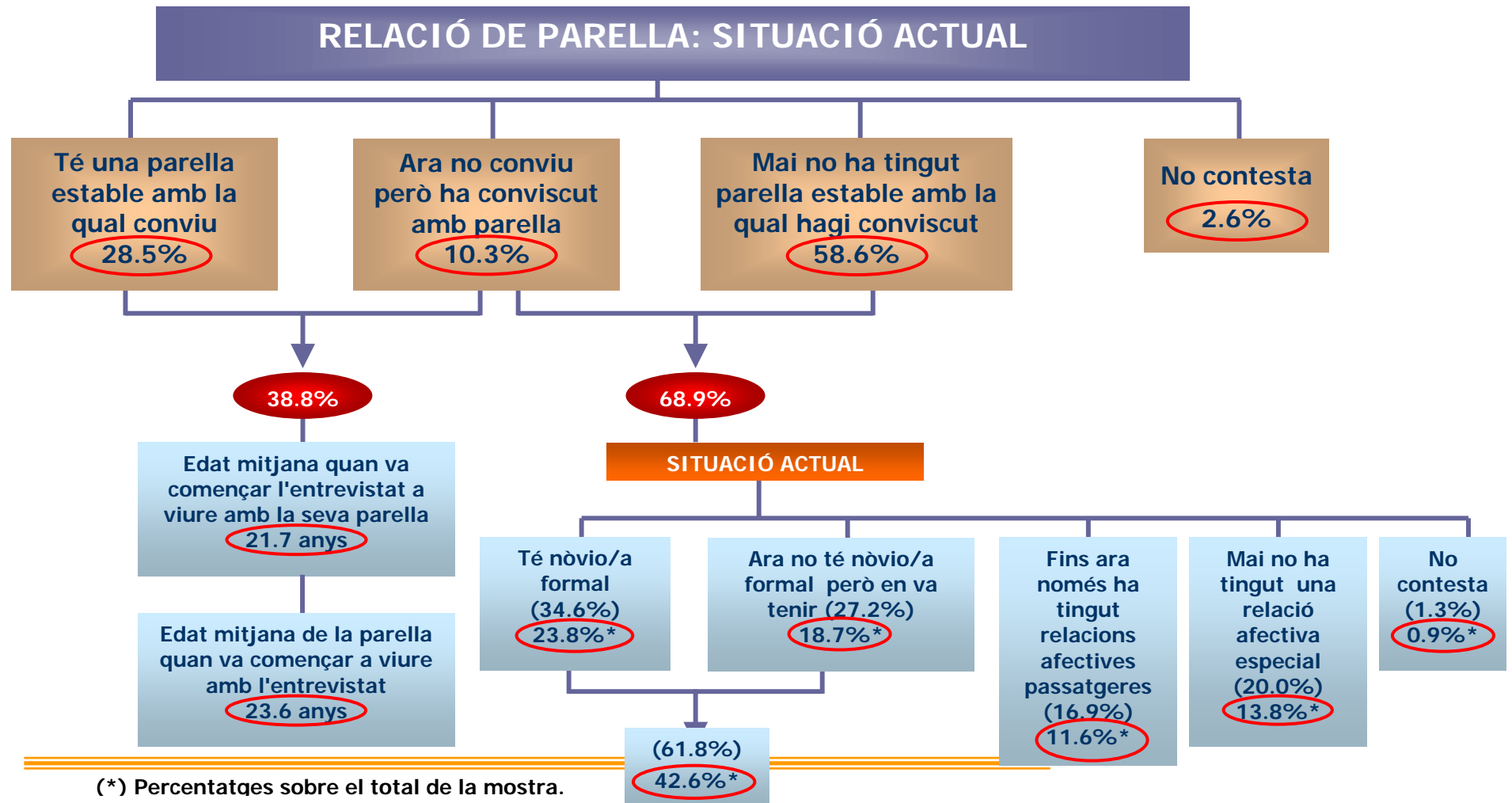
	Home Edat			Dona Edat		
	15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys	15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys
<i>Menys de 21 anys.....</i>	31.1	55.9	23.3	16.0	22.6	4.7
<i>21 a 24 anys</i>	0.0	9.6	39.2	24.6	31.6	28.1
<i>25 a 29 anys</i>	0.0	5.4	19.8	7.2	21.5	38.7
<i>Més de 29 anys</i>	0.0	5.3	2.5	0.0	6.6	15.5
<i>No contesta.....</i>	68.9	23.7	15.2	52.2	17.8	13.0
MITJANA.....	18.4	20.0	22.4	21.4	23.0	25.9

Segueix sent habitual en les noves parelles que les noies siguin més joves que els nois. Les dones joves s'uneixen amb homes que són, de mitjana, aproximadament tres anys i mig més grans que elles. I els homes ho fan amb dones que tenen aproximadament la seva mateixa edat o són uns mesos més joves.

Diferència entre l'edat pròpia i de la parella quan van començar a conviure

(Base: els que actualment conviuen amb la seva parella, o hi han conviscut abans, encara que ara no) (38.8%)

En resum, pel que fa a les relacions de parella i a la seva evolució, la gran majoria dels joves **de 15 a 19 anys** (87.7%) encara no han tingut oportunitat de conviure en parella, gairebé la quarta part d'ells no ha tingut encara parella (22.5%), i fins i tot és més freqüent que ni tan sols hagin tingut alguna relació afectiva especial (39.5%).

Entre els **20 i 24 anys** es fan més habituals les experiències de convivència (31.5%), encara que és més freqüent fins i tot no conviure amb la parella (42.5%).

Entre els joves de **25 a 29 anys**, sis de cada deu (60.8%) conviuen o han conviscut en parella i només un 36.5% no ho ha fet. De fet és més freqüent que a aquesta edat els joves estiguin vivint amb la seva parella (48.2%).

	EDAT		
	15 a 19	20 a 24	25 a 29
<i>Té o ha tingut parella estable convivint amb ella</i>	10.4	31.5	60.8
<i>Mai no ha tingut parella estable amb la qual hagi conviscut</i>	87.7	65.4	36.5
<i>Té parella i conviu amb ella</i>	3.3	21.9	48.2
<i>Té parella formal però no conviu amb ella</i>	21.3	42.5	40.0
<i>No té parella però n'ha tingut</i>	15.6	28.4	38.8
<i>No té ni ha tingut parella, només relacions passatgeres</i>	22.5	16.2	11.4
<i>No ha tingut cap relació afectiva especial</i>	39.5	12.1	7.6

CONCLUSIONS

- La proporció de joves casats a les Illes Balears ha disminuït lleugerament en vuit anys (del 13.6% al 12.2%). Una mica més de set de cada deu joves estan solters actualment; un 13.0% afirma viure en parella, i un 1.7% estan separats o divorciats. El factor immigració incideix sens dubte en la proporció de joves casats i vivint en parella, ja que entre els joves de nacionalitat estrangera els percentatges són més grans que entre els de nacionalitat espanyola.
- Gairebé quatre de cada deu joves (38.8%) té (28.5%) o ha tingut (10.3%) l'experiència de viure amb la seva parella: Les dones de 25 a 29 són les que actualment ho fan en major proporció (57.1%).
- L'edat mitjana a la qual comencen a viure en parella és als 21.7 anys, una mica abans que la joventut espanyola (22.3), coincidint amb l'edat en la qual surten de casa dels pares (21 anys). Segueix sent habitual que els homes se'n vagin a viure amb parelles una mica més joves que ells; mentre que les noies s'uneixen amb parelles tres anys i mig més grans que elles.
- Entre el 68.9% dels joves de les Illes Balears que no conviu actualment amb la seva parella (ho hagi fet abans o no), la situació més comuna és la del nuviatge —el 34.6% té nòvio i un 27.2% en va tenir—.

CAPÍTOL 4

JOVENTUT

IV. ELS FILLS

A l'hora d'analitzar l'entorn familiar de la joventut de les Illes Balears, cal referir-se també al nombre de fills i filles que tenen els joves.

Un 13.9% dels joves de les Illes Balears té fills. Entre els homes el 12.0% són pares; i entre les dones, són mares el 15.9%. La proporció total obtinguda a l'Informe de Joventut Espanyola 2004 és del 9.6%. Els joves de les Illes tenen descendència en major proporció que la joventut espanyola, si bé en aquesta dada de nou està influïnt la immigració, com es veurà més endavant.

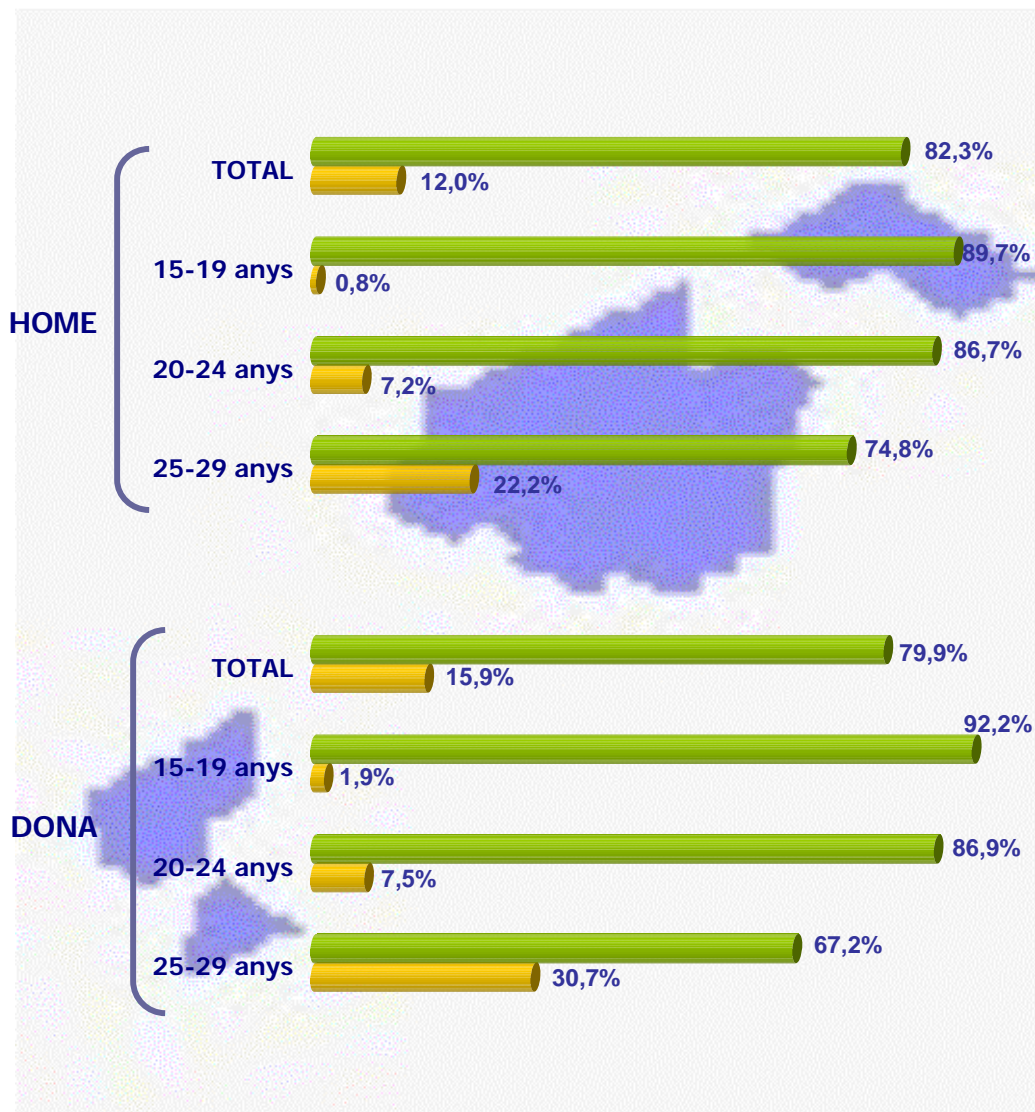
Per edat, evidentment, la proporció de joves de les Illes Balears amb fills és més gran com més gran és l'edat dels joves: el 26.4% dels de 25 a 29 anys té fills; el 7.4% dels que tenen entre 20 i 24 anys i tan sols un 1.3% dels més joves, de 15 a 19 anys. El 30.7% de les dones de 25 a 29 anys té fills, enfront del 22.2% dels homes d'aquestes mateixes edats. Entre les noies més joves (de 15 a 19 anys) la proporció és també més gran (1.9%) que la dels nois (0.8%).

Segons l'estat civil, un 61.8% dels joves casats té fills (que a més en un 21.9% dels casos assenyalen tenir dos o més fills), així com gairebé la meitat dels que estan separats o divorciats (49.1%) i la tercera part dels que estan vivint en parella (33.3%). Entre els solters i solteres hi ha un 1.6% que té fills.

<i>En el cas que tinguis algun fill, quants fills tens?</i>		
	<i>Balears</i> %	<i>IJE 2004</i> %
<i>No en té</i>	<i>81.2</i>	<i>88.6</i>
<i>Un.....</i>	<i>10.5</i>	<i>6.8</i>
<i>Dos</i>	<i>3.0</i>	<i>2.4</i>
<i>Tres.....</i>	<i>0.4</i>	<i>0.3</i>
<i>Quatre.....</i>	<i>0.0</i>	<i>0.1</i>
<i>Cinc.....</i>	<i>0.0</i>	<i>0.0</i>
<i>No contesta.....</i>	<i>4.9</i>	<i>1.7</i>
<i>MITJANA</i>	<i>1.3</i>	<i>1.4</i>

FILLS SEGONS GÈNERE I GRUPS D'EDAT

■ NO TÉ FILLS

■ SÍ QUE TÉ FILLS

Segons la nacionalitat dels joves, la proporció dels que tenen fills és bastant més gran entre els joves de nacionalitat estrangera (22.9%) que entre els de nacionalitat espanyola (12.4%). La mitjana de fills és més gran entre els joves de nacionalitat estrangera (0.3 enfront de 0.2).

Entre els joves que tenen fills la mitjana és d'1.3 fills, tant entre els espanyols com entre els estrangers.

Per tant, es pot dir que el fet de ser de nacionalitat estrangera no influeix en el nombre de fills dels joves, però sí quant a tenir-los o no tenir-los.

<i>Quants fills tens?</i>			
	<i>TOTAL</i> %	<i>NACIONALITAT</i>	
		<i>ESPANYOLA</i> (Base: 85.3%) %	<i>ESTRANGERA</i> (Base: 14.4%) %
<i>No en té.....</i>	81.2	82.4	73.9
<i>Un</i>	10.5	9.5	16.1
<i>Dos.....</i>	3.0	2.5	6.3
<i>Tres.....</i>	0.4	0.4	0.5
<i>Més de tres</i>	0.0	0.0	0.0
<i>No contesta.....</i>	4.9	5.2	3.2
<i>MITJANA(entre els que tenen fills)..</i>	1.3	1.3	1.3
<i>MITJANA global (tinguin o no fills)..</i>	0.2	0.2	0.3

El 10.2% dels joves que tenen fills actualment no conviuen amb una parella, percentatge que és més gran entre les mares (11.2%) que entre els pares (9.0%). En canvi, la gran majoria sí que ho fa (87.8%).

Respecte al seu estat civil, cal destacar que una mica més de tres de cada deu joves que tenen fills estan vivint en parella sense estar casats (31.2%). La majoria sí que ho està (54.1%); mentre que un 8.4% és solter/a i un 6.1% està separat o divorciat. En el conjunt de la joventut espanyola, la proporció de casats assoleix el

64% dels que tenen fills i només el 21.0% viu amb la seva parella sense estar casats.

Quant al lloc on viuen els joves de les Illes Balears que tenen fills, cal assenyalar que la gran majoria (86.8%) viu en una llar pròpia —tant ells (83.0%) com elles (89.8%)—. Únicament un 9.3% viu a casa de la família d'origen (pares o sogres) —més els nois (10.8%) que les noies (8.1%)—, i un 3.9% viu en un pis compartit —un 6.2% d'ells i un 2.1% d'elles—.

La paternitat és més tardana entre els homes, que tenien 24 anys quan va néixer el seu primer fill, que entre les dones, que tenien una mica més de 22 anys quan va néixer el seu primer fill.

Els joves de les Illes Balears que tenen fills van tenir el seu primer fill quan tenien 23 anys (lleugerament més grans que el conjunt dels espanyols, que tenien 22.5 anys de mitjana).

<i>Quina edat tenies quan va néixer el teu primer fill?</i>		
<i>(Base: els que tenen fills)</i>		
	Balears <i>(Base: 13.9%)</i> %	IJE 2004 <i>(Base: 9.6%)</i> %
<i>Abans dels 18 anys.....</i>	6.0	7.3
<i>De 18 a 20 anys.....</i>	18.3	19.2
<i>De 21 a 24 anys.....</i>	31.2	33.0
<i>De 25 a 29 anys.....</i>	35.5	31.2
<i>No contesta.....</i>	9.1	9.6
MITJANA (ANYS).....	23.0	22.5

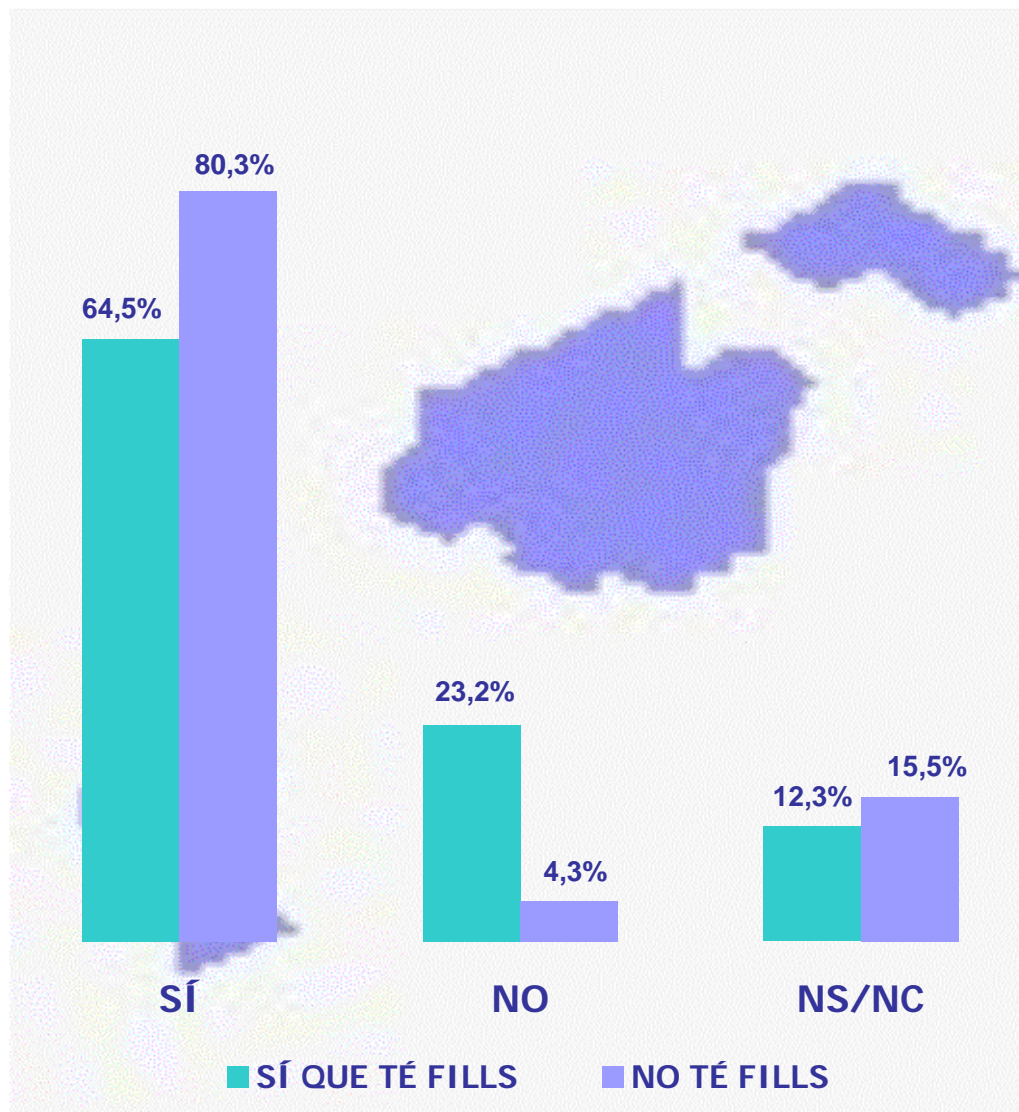

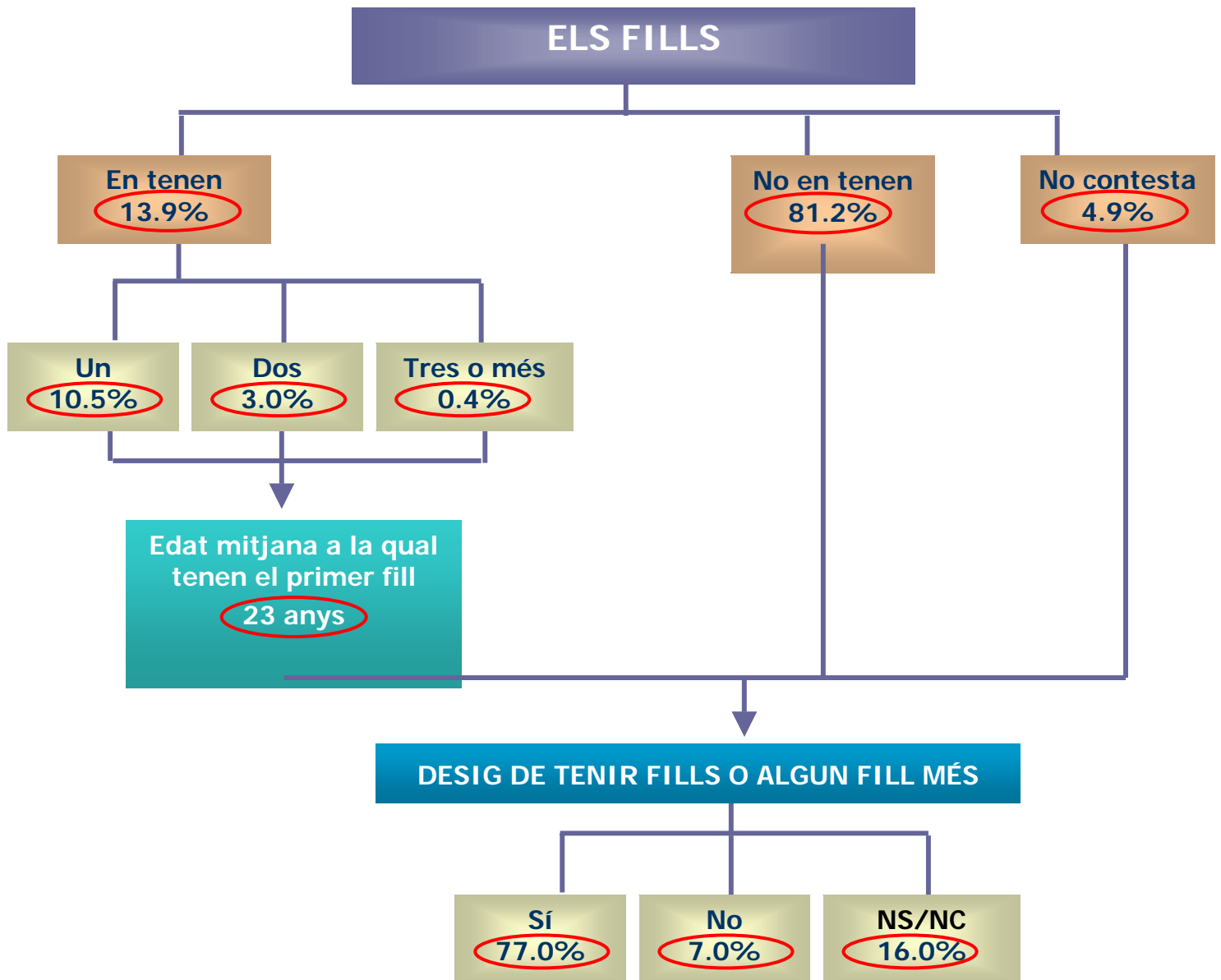
La gran majoria dels joves de les Illes Balears (77.0%) vol tenir fills o algun fill més. Aquest desig és una mica més gran entre les dones (77.2%), els joves entre 20 i 24 anys (79.7%) i els que no tenen descendència (80.3%). Cal assenyalar que gairebé les dues terceres parts dels que tenen fills (64.3%) manifesten voler tenir-ne algun més.

Respecte a l'Informe de Joventut 2004, s'observa un major desig de tenir descendència entre els joves de les Illes Balears que entre el total nacional.

<i>Vols tenir fills o algun fill més?</i>		
	<i>Balears</i> %	<i>IJE 2004</i> %
<i>Sí.....</i>	77.0	72.2
<i>No.....</i>	7.0	15.1
<i>No sap.....</i>	10.0	11.0
<i>No contesta</i>	6.0	1.7

Desig de tenir fills o de tenir-ne algun més

CONCLUSIONS

- ✚ El 13.9% dels joves de les Illes Balears té descendència. La diferència entre gèneres quant a la paternitat/maternitat és important. El 12.0% dels homes de 15 a 29 anys té fills enfront del 15.9% de les dones.

Un altre factor obvi que influeix és l'edat. Existeix major predisposició a tenir fills a partir dels 25 anys. Així mateix, cal destacar que tenir descendència és una mica més freqüent entre els joves de nacionalitat estrangera (un 22.9% enfront del 12.4% dels de nacionalitat espanyola).

L'estat civil dels joves és determinant a l'hora de tenir descendència. Únicament un 1.6% dels solters i solteres tenen fills, enfront del 61.8% dels casats o casades. També la tercera part dels qui viuen en parella diu que té un o més fills. Se segueixen, doncs, reproduint els esquemes de família tradicional, encara que va adquirint importància també a l'hora de tenir descendència el fet de fer-ho una vegada establerta una unió estable, encara que no formalitzada legalment (parelles de fet).

- ✚ La paternitat/maternitat es produeix de mitjana als 23 anys, encara que és més tardana entre els homes (24 anys) que entre les noies (22 anys).
- ✚ Tinguin o no tinguin fills, el desig de tenir-los o de tenir-ne més és majoritari entre la joventut de les Illes Balears, fins i tot més que entre la joventut espanyola.

CAPÍTOL 5

JOVENTUT

V. LES RELACIONS D'AMISTAT

Les relacions d'amistat tenen un paper molt important dins del món socioafectiu dels joves, atès que de la pròpia integració al grup i de l'acceptació per part del grup depenen la conformació i consolidació de la seva identitat personal, vinculada a aquest.

L'experiència dels joves se situa sempre en grups: la família, l'escola, els amics. Aquests últims són concebuts per ells mateixos com un lloc en el qual es presten ajuda mútua, expressen les seves opinions i manifesten determinades actituds.

La conducta social dels joves ve definida, bàsicament, encara que no de manera exclusiva, per la relació amb els iguals. El grup de companys els aporta seguretat i reconeixement, a la vegada que els ofereix la possibilitat de compartir afectes, idees, ansietats, etc. amb la consegüent satisfacció que s'experimenta a l'hora de sentir-se integrat.

Com calia esperar, pel que fa a les relacions d'amistat, els joves de les Illes Balears mostren un comportament semblant al de la joventut espanyola, segons les dades de l'IJE 2004. La gran majoria afirma tenir amistats íntimes i alhora un ampli cercle d'amics. A més es veuen freqüentment amb ells, aspecte que els sembla de vital importància, ja que valoren molt, com veurem, les funcions d'aquestes relacions.

Com s'ha comentat, la majoria dels joves de les Illes Balears (69.6%) cultiven a la vegada l'amistat en diferents escales, és a dir, tenen amics íntims però també tenen un cercle ampli d'amics, coneguts, companys, "col·legues".

Una mica més de la quarta part (28.7%) redueix aquesta gamma i afirma tenir només amics íntims (21.8%) o només un cercle d'amics (6.9%). En aquest últim cas no sorprèn que siguin els joves de nacionalitat estrangera els qui es destaquen (19.4%).

Per contra, és escàs el percentatge de joves que diu no tenir amics en aquests moments (1.6%). Hi destaquen les dones de 25 a 29 anys (4.0%); els joves que estan en atur (5.0%); els que viuen en llars amb ingressos inferiors a la mitjana (7.4%), i els que són de nacionalitat estrangera (5.3%).

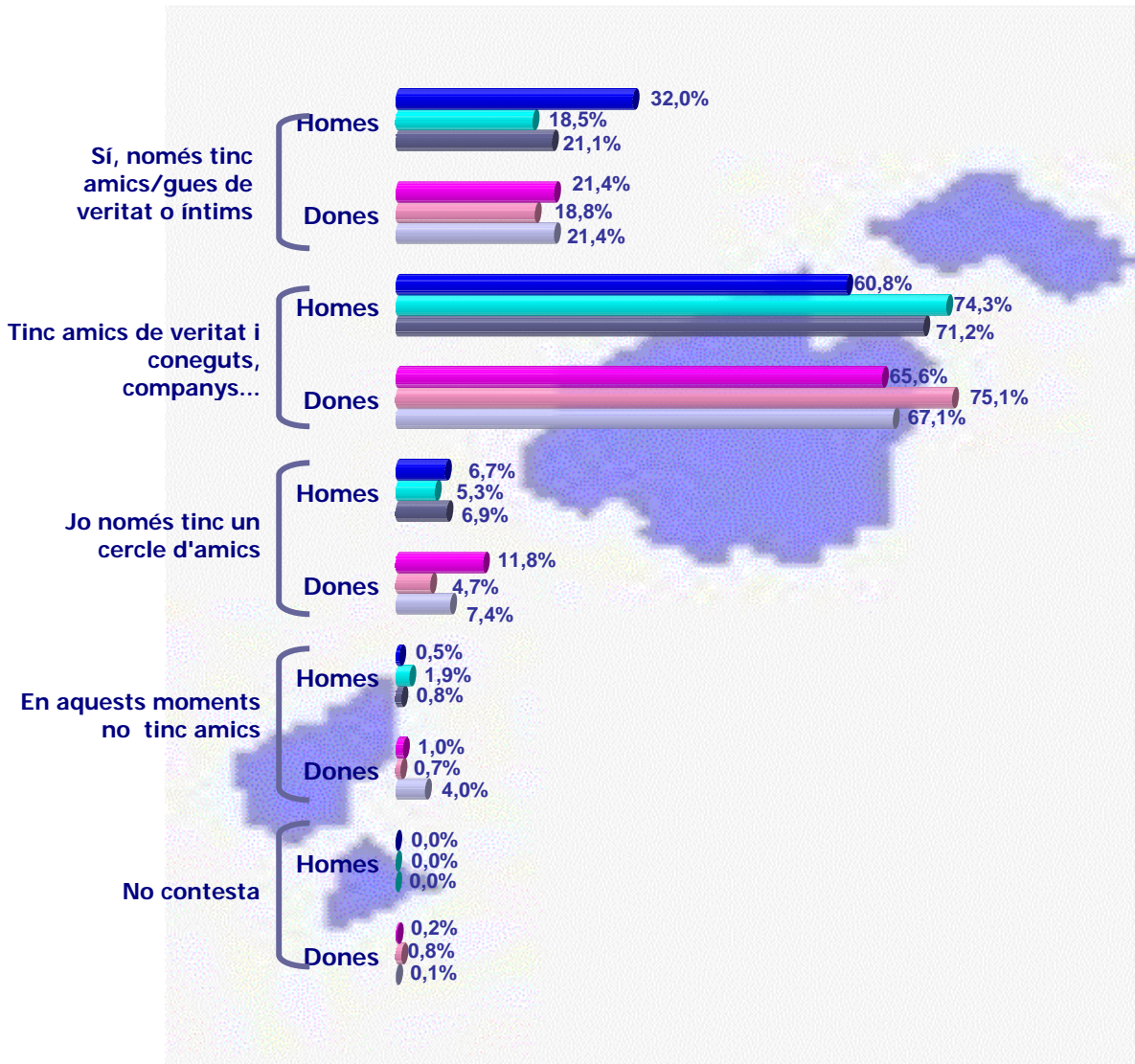
Entre els que afirmen tenir només amics íntims sobresurten els homes més joves (32.0%); els joves que només estudien (24.6%); els residents a Palma de Mallorca (27.7%) i els de famílies amb un nivell d'ingressos menor (33.3%).

Els resultats, com es pot observar, són similars als obtinguts a l'Informe de Joventut 2004.

<i>Podries dir-me si tens amics/gues dels quals col·loquialment diem que són "de veritat" o "íntims"?</i>		
	Balears %	IJE 2004 %
<i>Sí, només tinc amics/gues de veritat o íntims....</i>	21.8	21.5
<i>Tinc amics de veritat o íntims, però també tinc un cercle ampli d'amics (coneguts, companys, "col·legues")</i>	69.6	69.8
<i>Jo només tinc un cercle d'amics (coneguts, companys, "col·legues")</i>	6.9	7.6
<i>En aquests moments no tinc amics.....</i>	1.6	0.8
<i>No contesta</i>	0.2	0.3

Podries dir-me si tens amics/gues dels quals col·loquialment diem que són “de veritat” o “íntims”?

(Segons gènere i grups d'edat)

■ Homes entre 15 i 19 anys
 ■ Homes entre 20 i 24 anys
 ■ Homes entre 25 i 29 anys
■ Dones entre 15 i 19 anys
 ■ Dones entre 20 i 24 anys
 ■ Dones entre 25 i 29 anys

En les relacions d'amistat també és important la freqüència dels contactes.

La majoria dels joves que tenen amics afirma veure'ls gairebé diàriament (53.3%), proporció una mica més baixa de l'obtinguda a escala nacional a l'Informe de la Joventut 2004 (56.7%).

Gairebé quatre de cada deu (38.3%) diuen que veuen els seus amics almenys una vegada a la setmana (un 34.4% a escala nacional), i un 5.6% els veu almenys una vegada al mes. Tan sols l'1.8% no veu els seus amics gairebé mai.

Els homes més joves (de 15 a 19 anys) veuen els seus amics amb major freqüència (el 86.6% els veu diàriament enfront del 69.4% de les noies d'aquestes edats); en canvi, el 51.5% dels nois i el 51.2% de les noies entre 25 i 29 anys els veu amb menor freqüència.

Segons l'ocupació, evidentment, els que treballen veuen amb menor freqüència els seus amics (un 46.5% almenys una vegada a la setmana) que els que només estudien (el 72.2% els veu diàriament).

També els contactes amb els amics i amigues disminueixen entre els joves que no viuen amb els seus pares. En aquest cas els contactes solen tenir lloc una vegada a la setmana principalment (46.2%); mentre que els joves que viuen amb els seus pares disposen de més temps per poder trobar-se amb els seus amics (el 61.3% els veu gairebé diàriament).

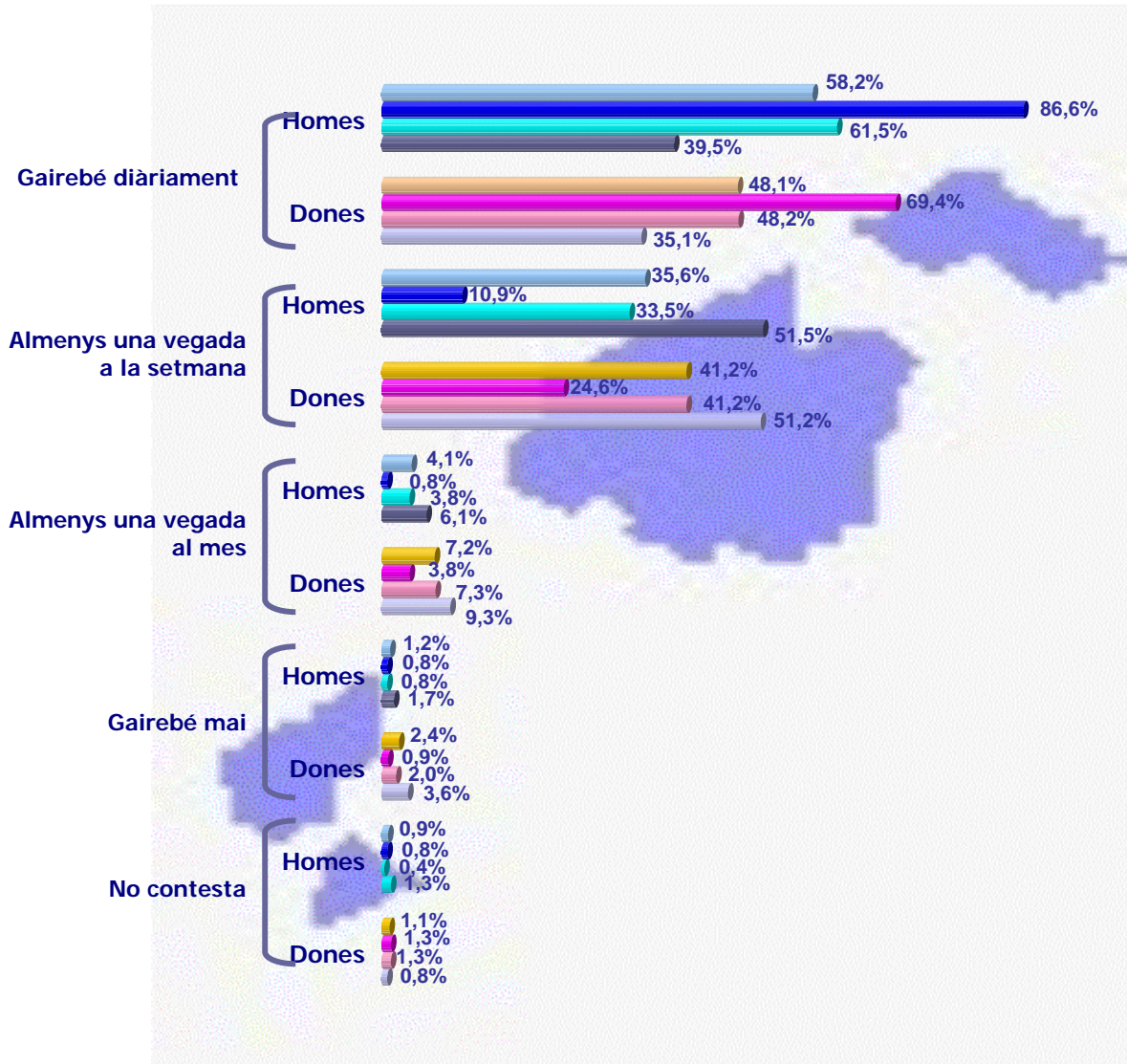

**Em podries dir amb quina freqüència et veus amb
ells/elles?**

(Base: els que diuen tenir amics)

	Balears <i>(Base: 98.3%)</i> %	IJE 2004 <i>(Base: 98.9%)</i> %
<i>Gairebé diàriament</i>	53.3	56.7
<i>Almenys una vegada a la setmana</i>	38.3	34.4
<i>Almenys una vegada al mes</i>	5.6	6.5
<i>Gairebé mai.....</i>	1.8	1.2
<i>No contesta.....</i>	1.0	1.2

Freqüència amb què es veu els amics
 (Segons gènere i grups d'edat)
 (Base: 98.3% del total)

■ Total homes
 ■ Homes entre 15 i 19 anys
 ■ Homes entre 20 i 24 anys
 ■ Homes entre 25 i 29 anys
■ Total dones
 ■ Dones entre 15 i 19 anys
 ■ Dones entre 20 i 24 anys
 ■ Dones entre 25 i 29 anys

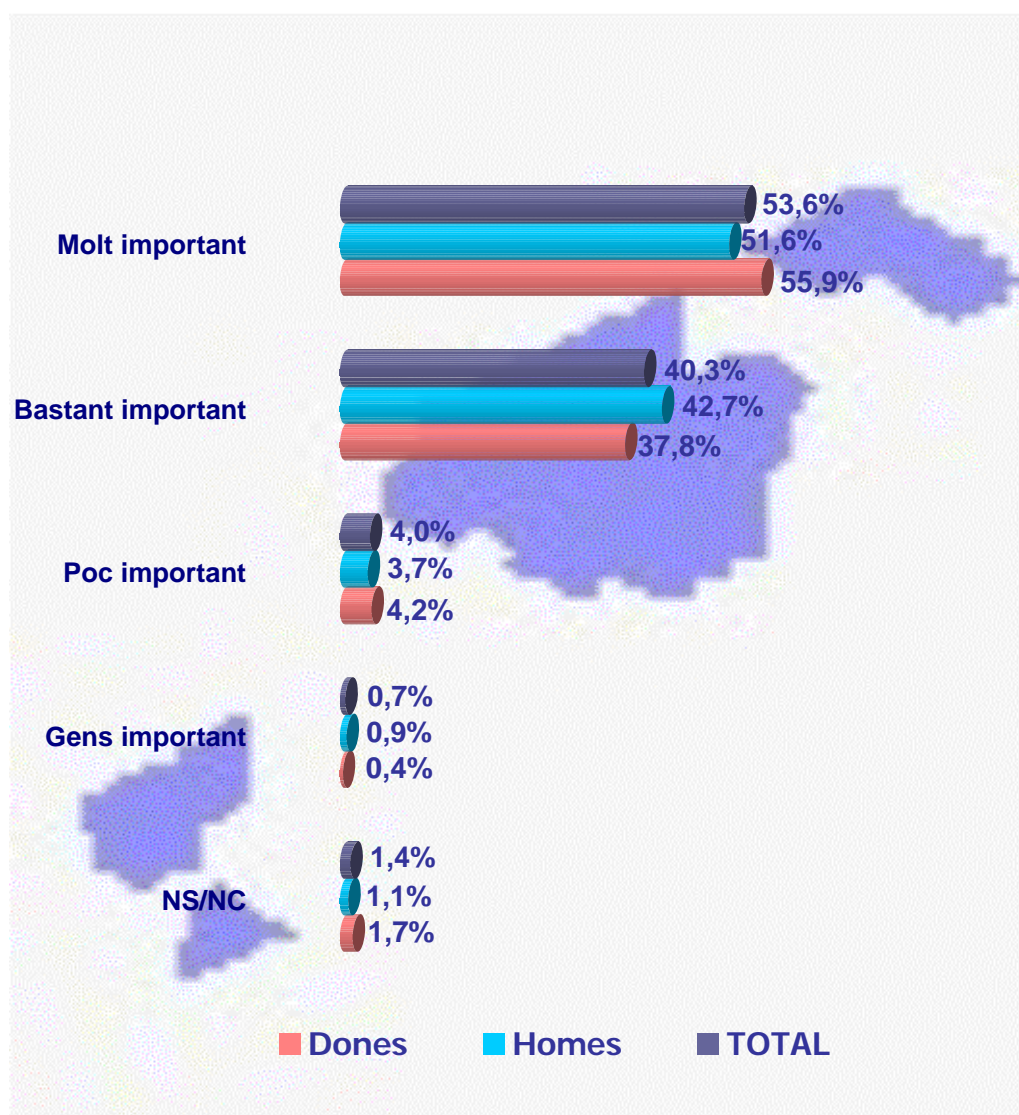

Independentment que els vegin o no, pràcticament la totalitat dels joves de les Illes Balears (93.9%) considera "molt" (53.6%) o "bastant important" (40.3%) mantenir un contacte freqüent amb els seus amics. Tan sols un 4.7% creu que és "poc" o "gens" important.

Entre els que donen major importància al contacte amb les amistats es destaquen les dones (el 55.9% ho considera molt important); els més joves (de 15 a 19 anys), tant ells (64.4%) com elles (64.7%); els que només estudien (62.6%), i els que viuen en llars amb un nivell d'ingressos més elevat (63.2%).

<i>En quina mesura (molt, bastant, poc o gens) consideres que és important per a tu estar en contacte freqüent amb els teus amics/gues?</i>		
	Balears %	IJE 2004 %
<i>Molt important.....</i>	53.6	43.6
<i>Bastant important.....</i>	40.3	48.3
<i>Poc important.....</i>	4.0	6.2
<i>Gens important.....</i>	0.7	1.2
<i>No sap.....</i>	0.1	0.3
<i>No contesta.....</i>	1.3	0.4

Grau d'importància del contacte freqüent amb els amics (Segons gènere)

Per als joves de les Illes Balears —de la mateixa manera que per al conjunt dels joves espanyols— les relacions amb els amics o amigues representen abans que res (en grau de “molt” i “bastant” important) poder prestar-se ajuda mútua (94.1%), poder parlar dels seus problemes (92.3%), gaudir del temps lliure (90.9%) i compartir les mateixes aficions (81.3%).

Per contra, es dóna menor rellevància a la funció de compartir actituds davant la vida (67.8%) i no se les relaciona directament com una funció per trobar parella (52.4%), encara que, com veiem en els dos casos, no deixen de ser funcions majoritàries.

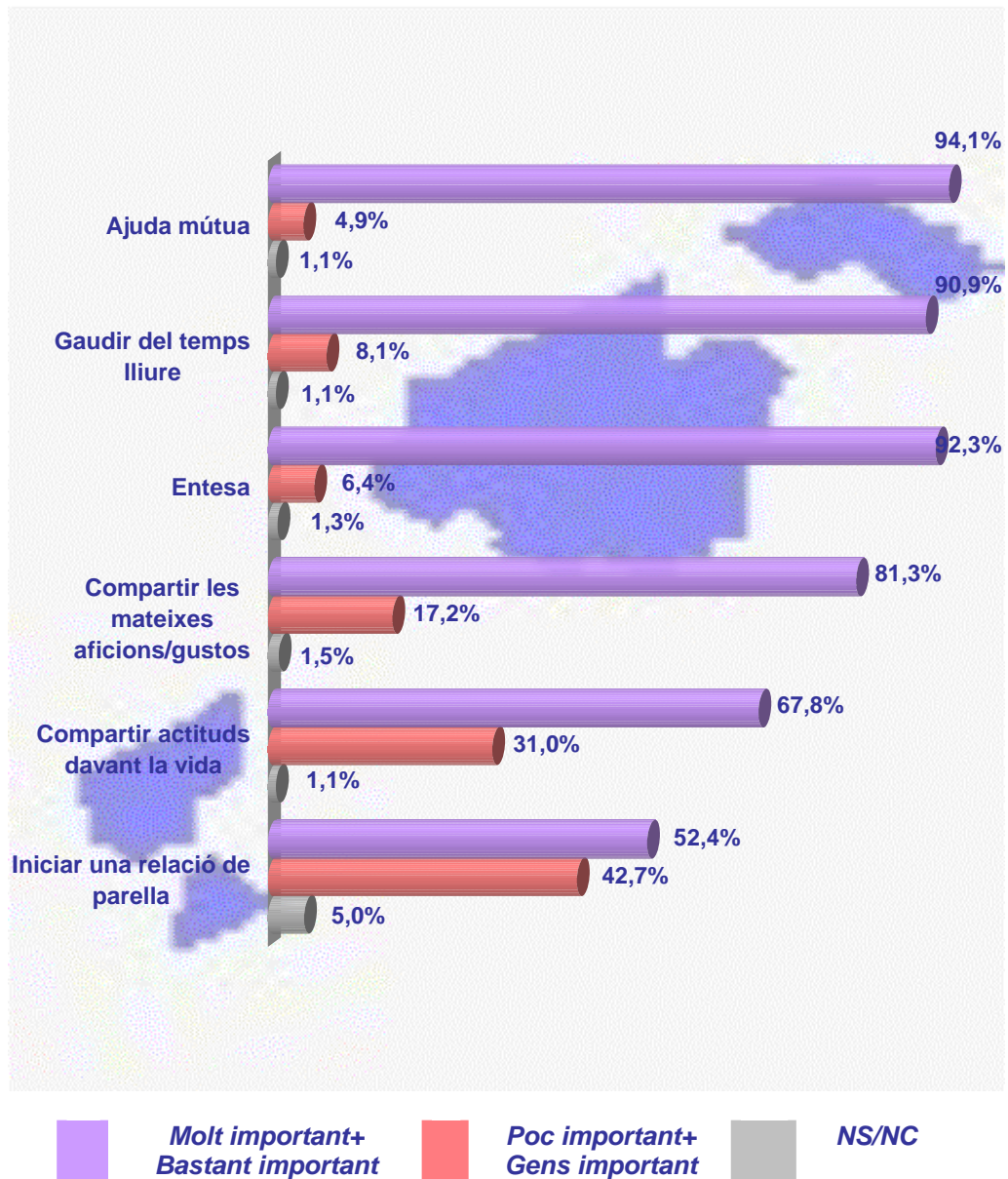
Els que atorguen més importància a tots aquests aspectes de l'amistat són els joves de 15 a 19 anys.

Per a cada un dels aspectes que et llegiré podries dir-me si en les relacions amb els teus amics/gues representen per a tu alguna cosa molt important, bastant, poc o gens important?

	<i>Molt important %</i>	<i>Bastant important %</i>	<i>Poc important %</i>	<i>Gens important %</i>	<i>NS %</i>	<i>NC %</i>
● <i>Ajuda mútua</i>						
<i>Balears.....</i>	48.2	45.9	3.9	1.0	0.4	0.7
<i>Joventut Espanya 2004 ...</i>	49.8	44.8	4.2	0.3	0.2	0.8
● <i>Gaudir de temps lliure</i>						
<i>Balears.....</i>	36.7	54.2	6.3	1.8	0.4	0.7
<i>Joventut Espanya 2004 ...</i>	44.0	48.6	6.1	0.4	0.1	0.7
● <i>Entesa (poder parlar d'èxits i fracassos, problemes, etc.)</i>						
<i>Balears.....</i>	46.5	45.8	5.6	0.8	0.5	0.8
<i>Joventut Espanya 2004 ...</i>	49.1	41.6	7.7	0.7	0.1	0.8
● <i>Compartir les mateixes aficions/gustos (esports, viatges, "sortir per aquí")</i>						
<i>Balears.....</i>	26.9	54.4	15.0	2.2	0.5	1.0
<i>Joventut Espanya 2004 ...</i>	31.4	48.4	17.5	1.7	0.1	0.7
● <i>Compartir actituds davant la vida, interessos polítics, etc.</i>						
<i>Balears.....</i>	20.2	47.6	26.6	4.4	0.3	0.8
<i>Joventut Espanya 2004 ...</i>	20.5	36.3	32.2	9.6	0.4	1.0
● <i>Iniciar una relació de parella</i>						
<i>Balears.....</i>	27.0	25.4	22.7	20.0	3.3	1.7
<i>Joventut Espanya 2004 ...</i>	18.4	29.8	27.6	19.9	2.8	1.6

Per a cada un dels aspectes que et llegiré podries dir-me si en les relacions amb els teus amics/gues representen per a tu alguna cosa molt important, bastant, poc o gens important?

Quant al lloc en el qual tenen les seves relacions d'amistat els joves de les Illes Balears, els àmbits en els quals mantenen la majoria de les seves relacions personals d'amistat són el barri on viuen els seus pares (28.8%) i els centres educatius —universitat, col·legi, institut— (24.6%). Però no només es fan amistats al lloc on viuen els pares o en el temps escolar.

Gairebé dos de cada deu joves (19.0%) diuen que tenen les seves amistats a la feina; un 11.6% al nou barri on té fixada la seva residència independent actual; un 11.0% en altres àmbits, i només un 2.6% en alguna associació (esportiva, cultural, ONG, etc.).

Segons el sexe, els homes esmenten en major mesura el barri dels seus pares (32.0%), mentre que entre les dones destaquen els centres educatius (28.1%).

Per edat, les diferències són evidents. Els més joves tenen les seves amistats, sobretot, en els centres educatius (50.4%); els de 20 a 24 anys al barri on viuen els seus pares (34.8%), i els més grans, a la feina (30.2%).

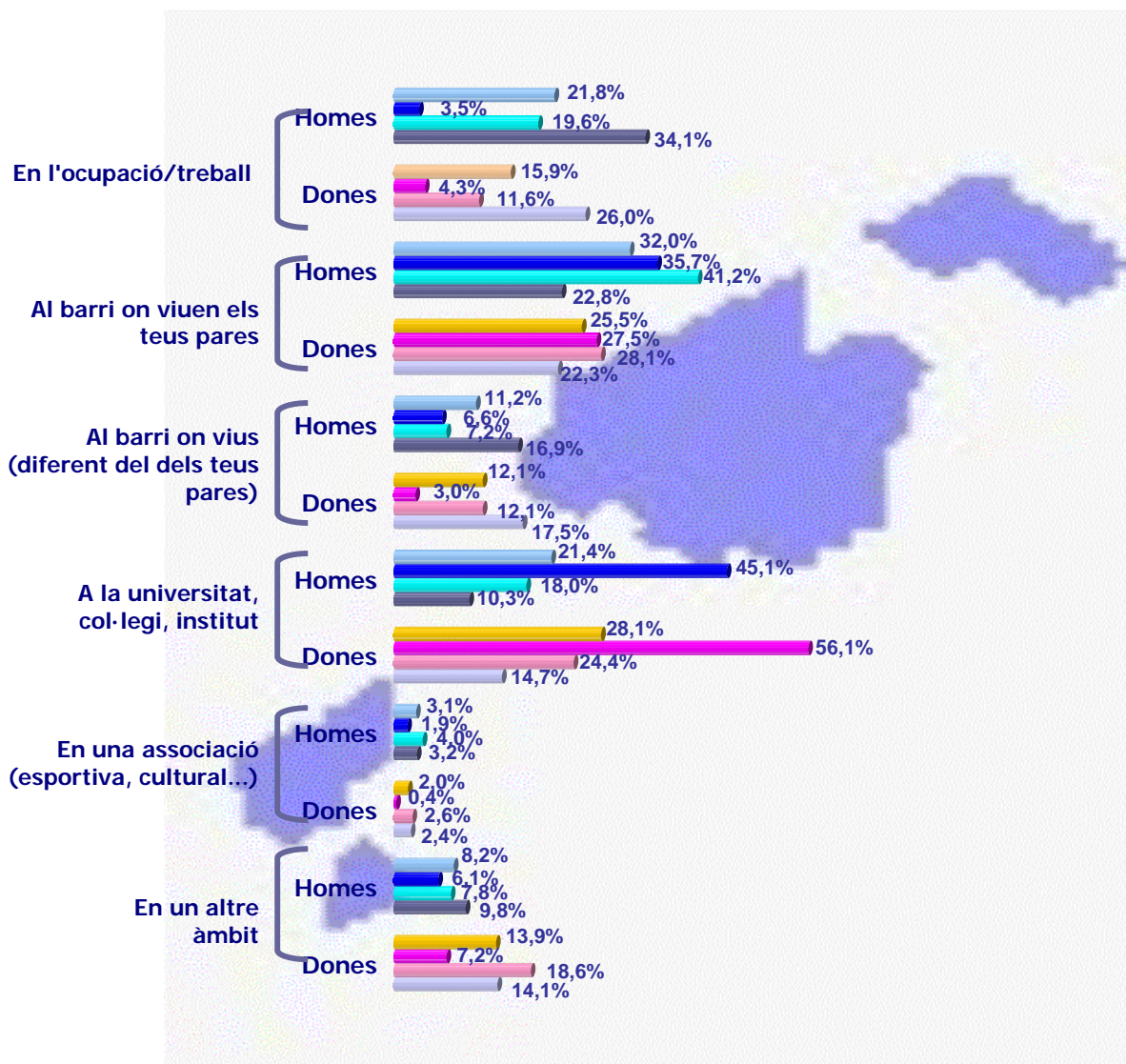
És a dir, en el grup d'edat més elevat (de 25 a 29 anys) predominen les amistats en l'àmbit de l'ocupació (un 34.1% entre els nois i un 26.0% entre les noies), i també tenen importància les amistats del nou entorn en el qual viuen ara (un 16.9% d'ells i un 17.5% d'elles). Com veiem, en els homes té més importància l'àmbit del treball, i en les dones, lleugerament, l'entorn de la nova llar.

En quin àmbit tens la majoria de les teves relacions personals d'amistat?		
	Balears %	IJE 2004 %
<i>En l'ocupació/feina</i>	19.0	14.2
<i>Al barri on viuen els teus pares.....</i>	28.8	35.3
<i>Al barri on vius (diferent del dels teus pares).....</i>	11.6	10.5
<i>A la universitat, col·legi, institut.....</i>	24.6	28.7
<i>En una associació (esportiva, cultural, ONG, etc.).....</i>	2.6	2.2
<i>En un altre àmbit</i>	11.0	7.8
<i>No contesta</i>	2.3	1.4

Comparant aquests resultats amb els obtinguts entre el conjunt de la població juvenil espanyola, s'observa la mateixa tendència: la major part dels amics es troben al lloc on viuen els pares i en els centres educatius, si bé a les Illes Balears les relacions d'amistat s'ajusten més als canvis d'espais de vida en els quals es troben els joves (a les Illes Balears existeixen més joves que treballen, menys que estudien i han abandonat la llar d'origen en major mesura).

Àmbits en els quals es tenen les relacions d'amistat (Segons gènere i grups d'edat)

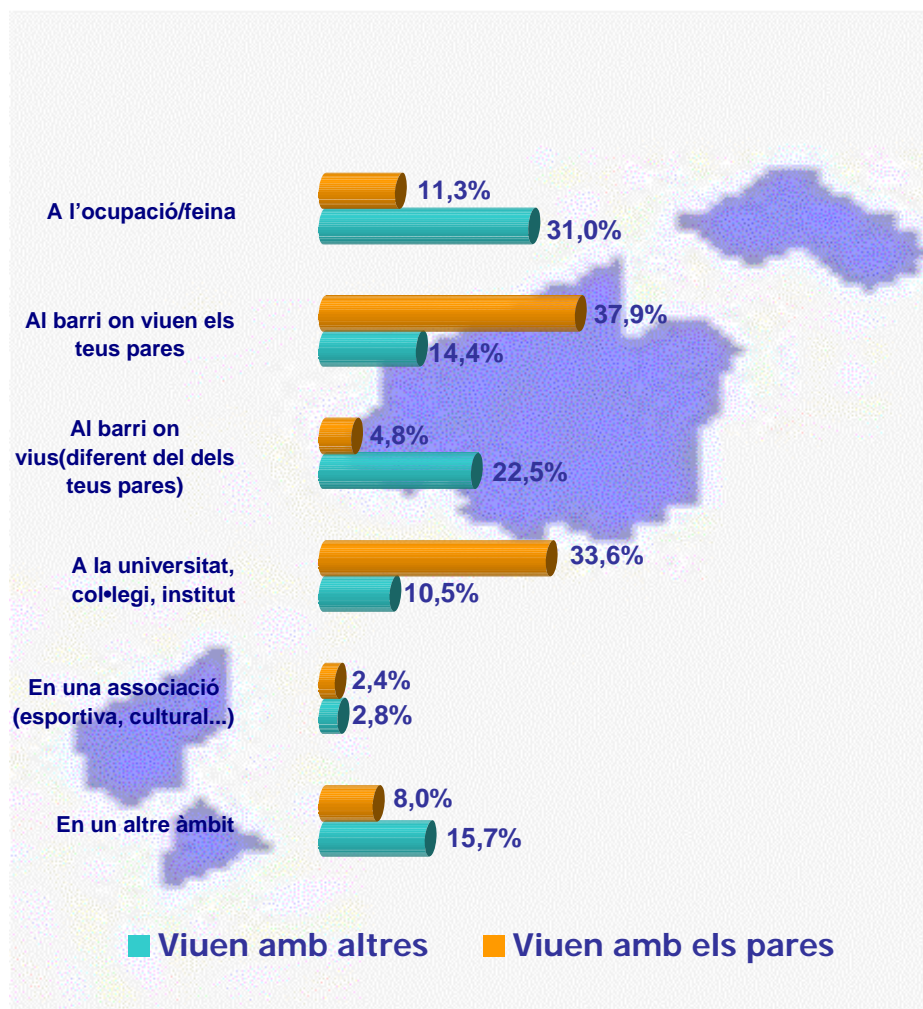
■ Total homes
 ■ Homes entre 15 i 19 anys
 ■ Homes entre 20 i 24 anys
 ■ Homes entre 25 i 29 anys
■ Total dones
 ■ Dones entre 15 i 19 anys
 ■ Dones entre 20 i 24 anys
 ■ Dones entre 25 i 29 anys

Cal ressaltar que entre els que viuen fora de la llar d'origen, malgrat que tenen la majoria de les seves amistats a la feina i al nou lloc de residència, una proporció important continua conservant els amics del barri dels seus pares.

Àmbits en els quals es tenen les relacions d'amistat

(Segons lloc de residència)

La immigració influeix també en aquest aspecte, ja que gairebé la quarta part dels joves de nacionalitat estrangera (23.7%) afirmen tenir les seves amistats a la feina i, en la mateixa proporció (23.6%), asseguren tenir amics en altres àmbits diferents dels llocs on viuen, estudien o treballen, referint-se amb tota probabilitat a cercles d'amics també estrangers.

<i>En quin àmbit tens la majoria de les teves relacions personals d'amistat?</i>			
	<i>TOTAL</i>	<i>NACIONALITAT</i>	
		<i>Espanyola (Base: 85.3%)</i>	<i>Estrangera (Base: 14.4%)</i>
<i>En l'ocupació/feina.....</i>	<i>19.0</i>	<i>18.0</i>	<i>23.7</i>
<i>Al barri on viuen els teus pares.....</i>	<i>28.8</i>	<i>31.6</i>	<i>13.0</i>
<i>Al barri on vius (diferent del dels teus pares).....</i>	<i>11.6</i>	<i>10.7</i>	<i>17.7</i>
<i>A la universitat, col·legi, institut.....</i>	<i>24.6</i>	<i>26.7</i>	<i>12.6</i>
<i>En una associació (esportiva, cultural...).....</i>	<i>2.6</i>	<i>2.5</i>	<i>2.9</i>
<i>En un altre àmbit.....</i>	<i>11.0</i>	<i>8.9</i>	<i>23.6</i>
<i>No contesta.....</i>	<i>2.3</i>	<i>1.7</i>	<i>6.5</i>

En resum, les relacions personals d'amistat van evolucionant al llarg de l'edat dels joves, de manera que **entre els 15 i 19 anys** aquestes relacions són més importants: es concedeix més valor a contacte freqüent (64.5%) i es veuen gairebé diàriament (78.3%), fonamentalment al lloc d'estudi (50.4%) i al barri (31.7%). Encara que l'espectre de relacions és molt ampli (íntims, coneguts, companys) (63.2%), és molt important l'ajuda mútua (53.6%), poder parlar amb ells dels problemes (48.7%), gaudir junts del temps lliure (47.9%) i iniciar una relació de parella (33.8%).

Entre els **20 i 24 anys** es va produint una evolució en aquestes relacions, en bona part com a conseqüència de la transició de la vida estudiantil a la vida laboral, i de l'establiment de la família pròpia i d'unes noves responsabilitats associades a tot això.

D'aquesta manera, **entre els 25 i 29 anys** la referència dels amics va sent menys rellevant, i encara que continua sent important, la família i la individualitat adquireixen més protagonisme. Resulta menys important el contacte freqüent (49.8%) i, de fet, la freqüència amb què es veu els amics és setmanal (51.4%). En aquestes relacions el més important és poder parlar amb ells dels problemes (43.7%) i l'ajuda mútua (45.1%).

Tot això s'esdevé a més amb un canvi d'escenari, ja que és a la feina (30.2%) on en major mesura tenen lloc aquestes relacions; i van prenent importància també les amistats que es fan en el nou barri on viuen (17.2%).

	EDAT		
	15 a 19	20 a 24	25 a 29
Només té amics/gues íntims/es	26.9	18.6	21.2
Té amics/gues íntims, coneguts, companys	63.2	74.7	69.3
Veu els amics gairebé diàriament	78.3	55.0	37.4
Veu els amics almenys una vegada a la setmana	17.5	37.3	51.4
Consideren <u>molt important</u> estar en contacte freqüent amb els amics	64.5	50.5	49.8
En les relacions amb els amics és <u>molt important</u> l'ajuda mútua	53.6	48.0	45.1
En les relacions amb els amics és <u>molt important</u> gaudir del temps lliure	47.9	36.4	30.4
En les relacions amb els amics és <u>molt important</u> poder parlar d'èxits, fracassos i problemes	48.7	48.6	43.7
En les relacions amb els amics és <u>molt important</u> compartir les mateixes aficions i gustos	32.3	30.1	21.3
En les relacions amb els amics és <u>molt important</u> iniciar una relació de parella	33.8	27.0	23.1
En les relacions amb els amics és <u>molt important</u> compartir actituds davant la vida, interessos polítics, etc.	25.7	20.7	16.8
La majoria dels amics els té en els centres d'estudis	50.4	21.1	12.4
La majoria dels amics els té al barri dels seus pares	31.7	34.8	22.6
La majoria dels amics els té a la feina	3.9	15.7	30.2
La majoria dels amics els té al barri on viu (diferent del dels seus pares)	4.9	9.6	17.2

CONCLUSIONS

- Un alt percentatge dels joves de les Illes Balears té estretes relacions d'amistat i alhora un cercle ampli d'amics i companys (69.6%). Molt pocs, en canvi, assenyalen no tenir amics.
- La freqüència dels contactes amb les amistats és alta: el 91.6% té contactes diaris (53.3%) o almenys setmanals (38.3%). A més el fet de tenir contactes freqüents amb els amics és considerat molt i bastant important per la pràctica totalitat dels joves (93.9%).
- Les funcions més importants de les relacions d'amistat són, per a ells i elles, prestar-se ajuda mútua; intercanviar opinions sobre problemes, èxits i fracassos; gaudir el temps lliure, i compartir les aficions. Tenen una mica menys d'importància les funcions de compartir actituds davant la vida i de trobar parella. Totes aquestes són més valorades pels més joves.
- Quant al lloc en el qual tenen les seves relacions d'amistat, una gran part les té al barri on viuen els seus pares o en els llocs d'estudi, però cal destacar que a les Illes Balears les relacions d'amistat dels joves s'ajusten als àmbits en els quals se situa la vida dels seus joves. És a dir, respecte al conjunt de la joventut espanyola, les relacions d'amistat dels joves de les Illes Balears es donen més a la feina i en el nou entorn on viuen, així com en altres àmbits, aspecte en el qual influeix, sens dubte, el factor immigració.

